



Mediating Role of Academic Resilience in the Relationship Between Spiritual Well-Being and Psychological Health of Students

Seyed Alireza Ghasemi¹ , Minoo Miri^{2*} , Mohammadhossein Salarifar³ , Ali Tayarani Rad⁴

1. Department of conseling & Educational Psychology, Faculty of Educational Sciences and Psychology, Ferdowsi University of Mashhad, Mashhad, Iran Email: s.alirezaghasemi@mail.um.ac.ir
2. Corresponding Author, Assistant Professor, Psychology Education and Counseling Department, Farhangian University, PO Box 889-14665, Tehran, Iran. Email: m.miri@cfu.ac.ir
3. Department of Psychology, Faculty of Educational Sciences and Psychology, Birjand University, Birjand, Iran Email: mhsalarifar@birjand.ac.ir
4. Defartment of Measurement and assessment, Faculty of Educational Sciences and Psychology, Allameh Tabatabaai University, Tehran. Email: tayaraniiradali@gmail.com

ARTICLE INFO

Article type:
Research Article

Article History:

Received: 03 Mar 2024
Revised: 13 Apr 2024
Accepted: 14 May 2024
First Published: 21 Oct 2025

Keywords:

Academic Resilience, Psychological Health, Spiritual Well-Being, Student

ABSTRACT

The present study was conducted with the aim of investigating the mediating role of academic resilience in the relationship between spiritual well-being and psychological health of Farhangian University students. In terms of practical purpose and in terms of data collection, the research was structural equation analysis. The statistical population included all male and female students of Farhangian University of South Khorasan province in the academic year of 2023-2024, numbering 2800 people. Based on the sampling table of Krejcie and Morgan, using the stratified sampling method, 353 people (184 boy and 169 girl) were selected as the research sample from among the eligible people, and they were asked the Samuels Academic Resilience Questionnaires (ARI), Spiritual well-being Dehshiri et al. (SWBQ) and Goldberg's General Psychological Health (GHQ-28) answered. Data were analyzed using Pearson's correlation and structural equation modeling with SPSS-27 and Smart-pls-3. The findings showed that the coefficients of the direct path related to the relationship between spiritual well-being and academic resilience were positive and significant ($p < 0.01$). The correlation between spiritual well-being and psychological health was significant. Also, the relationship between academic resilience and psychological health was positive and significant ($p < 0.01$). The results of the bootstrap test showed that the path coefficient of the indirect relationship between spiritual well-being and psychological health through the mediating variable of academic resilience was significant ($P < 0.01$). Also, obtaining the value of $GOF = 0.463$ indicated the overall fit of the research model. The indirect role of spiritual well-being in the psychological health of students was confirmed through the mediating role of academic resilience; Therefore, it seems necessary to teach the methods of improving resilient character to students with the aim of improving their psychological health.

Cite this article: Ghasemi, S. A. , Miri, M. , Salarifar, M. and Tayrani rad, A. (2025). Mediating role of academic resilience in the relationship between spiritual well-being and psychological health of students. *Journal of Applied Psychological Research*, (In Press / Accepted Manuscript). doi: 10.22059/japr.2025.373319.644873



Publisher: University of Tehran Press
DOI:

© The Author(s).



نقش میانجی تاب‌آوری تحصیلی در رابطه میان بهزیستی معنوی و سلامت روان‌شناختی دانشجویان

سید علیرضا قاسمی^۱، مینو میری^{۲*}، محمدحسین سالاری فر^۳، علی طیرانی راد^۴

۱. گروه روانشناسی مشاوره و تربیتی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران. رایانامه: s.alirezaghaseemi@mail.um.ac.ir

۲. نویسنده مسئول، استادیار گروه آموزش روانشناسی و مشاوره، دانشگاه فرهنگیان، صندوق پستی ۸۸۹-۱۴۶۶۵، تهران، ایران. رایانامه: m.miri@cfu.ac.ir

۳. گروه روان‌شناسی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه بیرجند، بیرجند، ایران. رایانامه: mhsalarifar@birjand.ac.ir

۴. گروه سنجش و اندازه‌گیری، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران. رایانامه: tayaraniradali@gmail.com

چکیده

اطلاعات مقاله

نوع مقاله:

پژوهشی

تاریخ‌های مقاله:

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۱۲/۱۳

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۳/۰۱/۲۵

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۲/۲۵

تاریخ انتشار آنلاین: ۱۴۰۴/۰۷/۲۹

کلیدواژه‌ها:

فونت و سائز کلیدواژه‌ها: بهزیستی

معنوی، تاب‌آوری تحصیلی، دانشجویان،

سلامت روان‌شناختی

پژوهش حاضر با هدف بررسی نقش میانجی تاب‌آوری تحصیلی در رابطه میان بهزیستی معنوی و سلامت روان‌شناختی دانشجویان دانشگاه فرهنگیان انجام شد. روش پژوهش از نظر هدف کاربردی و از لحاظ گردآوری داده‌ها همبستگی از نوع تحلیل معادلات ساختاری بود. جامعه آماری شامل تمامی دانشجویان دختر و پسر دانشگاه فرهنگیان استان خراسان جنوبی در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲ به تعداد ۲۸۰۰ نفر بودند. بر اساس جدول نمونه‌گیری کرجسی و مورگان، با استفاده از روش نمونه‌گیری طبقه‌ای (طبقه دختر و پسر) از بین افراد واجد شرایط ۳۵۳ نفر (۱۸۴ پسر و ۱۶۹ دختر) به‌عنوان نمونه پژوهش انتخاب شدند و به پرسشنامه‌های تاب‌آوری تحصیلی سامولز (ARI)، بهزیستی معنوی دهشیری و همکاران (SWBQ) و سلامت روان‌شناختی عمومی گلدبرگ (GHQ-28) پاسخ دادند. تحلیل داده‌ها با استفاده از همبستگی پیرسون و مدل‌سازی معادلات ساختاری، با دو نرم‌افزار تحلیل آماری SPSS-27 و Smart-pls-3 تحلیل شدند. یافته‌ها نشان داد ضرایب مسیر مستقیم مربوط به رابطه بین بهزیستی معنوی با تاب‌آوری تحصیلی مثبت و معنی‌دار بود. همبستگی بین بهزیستی معنوی با سلامت روان‌شناختی معنی‌دار بود. همچنین رابطه بین تاب‌آوری تحصیلی با سلامت روان‌شناختی مثبت و معنی‌دار بود ($p < 0/01$). همچنین نتایج آزمون بوت استرپ نشان داد که ضریب مسیر رابطه غیرمستقیم بین بهزیستی معنوی با سلامت روان‌شناختی از طریق متغیر میانجی تاب‌آوری تحصیلی معنی‌دار بود ($p < 0/01$). همچنین مقدار $GOF = 0/463$ حاکی از برازش کلی مدل پژوهش داشت. بنا بر یافته‌های پژوهش نقش غیرمستقیم بهزیستی معنوی در سلامت روان‌شناختی دانشجویان از طریق نقش میانجی تاب‌آوری تحصیلی تأیید شد؛ بنابراین آموزش روش‌های بهبود منش تاب‌آور به دانشجویان باهدف بهبود سلامت روان‌شناختی آنان ضروری است.

استناد: قاسمی، س. ع.، میری، م.، سالاری فر، م. ح.، و طیرانی راد، ع. (۱۴۰۴). نقش میانجی تاب‌آوری تحصیلی در رابطه میان بهزیستی معنوی و سلامت روان‌شناختی دانشجویان. فصلنامه پژوهش‌های کاربردی روانشناختی، (پذیرش شده). doi: 10.22059/japr.2025.373319.644873

ناشر: انتشارات دانشگاه

© نویسندگان.

تهران



DOI: <https://doi.org/10.22059/japr.2025.373319.644873>

۱. مقدمه

دانشجویان از اقشار مستعد برگزیده جامعه و سازندگان فردای هر کشور می‌باشند و بررسی سلامت روان^۱ آنان از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است (هاشمی نژاد و همکاران، ۱۴۰۱). دانشجویان با پیامدها و چالش‌های مختلفی در زمینه سازگاری‌های تحصیلی، اجتماعی، شخصی روبه‌رو هستند که بر وضعیت سلامت روانی آنان مؤثر است (سلیمی و همکاران^۲، ۲۰۲۳؛ غلامی کنشتی و فیروزی، ۱۴۰۲). طبق گفته سازمان بهداشت جهانی^۳ (۲۰۲۰)، سلامت روانی^۴ به معنای قابلیت تعامل هماهنگ فرد با دیگران، تغییر و بازسازی محیط فردی و اجتماعی است تا بتواند به حل تعارضات پرداخته و رغبت‌های فردی را به‌طور منطقی و هدفمند در زندگی انجام دهد (گلینی و همکاران^۵، ۲۰۲۲). سلامت روان یکی از مقوله‌های مهم در مباحث روانشناسی و روان‌پزشکی (فهمیده، پور حسین و لواسانی، ۱۳۹۷) و از محورهای مهم ارزیابی سلامت جوامع مختلف بوده و وضعیتی از سلامت هر فرد که باعث تحقق استعدادهای بالقوه، کنار آمدن با تنش‌های معمول زندگی و احساس کار مفید و احساس ثمربخش بودن و توان مشارکت با اجتماع تعریف می‌شود (علمدارلو و همکاران^۶، ۲۰۱۹). سلامت روان چیزی فراتر از فقدان اختلال روانی بوده (سیداحمدی و همکاران، ۱۴۰۰) و به معنای بهزیستی روان‌شناختی یا رفتار موزون و هماهنگ با جامعه، شناخت و پذیرش واقعیت‌های اجتماعی و قدرت سازگاری با آن‌ها، انعطاف‌پذیری و شکوفایی استعدادهای ذاتی است (صدیقی و همکاران، ۱۳۹۷؛ کارتر و همکاران^۷، ۲۰۲۰). به باور لیاو و همکاران^۸ (۲۰۲۳)، شروع اولیه اغلب مشکلات سلامت روان قبل از ۲۵ سالگی و در دورانی که بسیاری از افراد در دانشگاه به سر می‌برند بروز پیدا می‌کند؛ بنابراین توجه به وضعیت سلامت روان دانشجویان و عوامل مرتبط با آن مهم و ضروری به نظر می‌رسد (لیپسون و همکاران^۹، ۲۰۲۲). در سال‌های گذشته معنویت^{۱۰} به‌عنوان راهبردهای مؤثر مقابله با آشفتگی‌ها و پریشانی‌ها مورد توجه عده بسیاری از روانشناسان و مشاوران قرار گرفته است (شولتز و همکاران^{۱۱}، ۲۰۱۷).

معنویت به‌عنوان یک ظرفیت مثبت در کیفیت زندگی مدنظر قرار گرفته است (اعتمادنیا و همکاران، ۱۴۰۰). معنویت یکی از نیازهای درونی انسان است که برخی از صاحب‌نظران، آن را لازمه‌ی رشد انسان در سایر زمینه‌های شناختی، اخلاقی، عاطفی و تلاش مداوم انسان برای پاسخ دادن به چراهای زندگی می‌دانند (سیفی و تقوی، ۱۳۹۸). درواقع یکی از منابع مهم کمال و سعادت انسان معنویت است و از مهم‌ترین پیامدهای معرفی‌شده برای معنویت، می‌توان بهزیستی معنوی^{۱۲} را مطرح کرد (کاظمی مجد و همکاران، ۱۳۹۷). بهزیستی معنوی، یکی از ابعاد بنیادین بهزیستی، سلامت و نیروی هماهنگ‌کننده و تکمیل‌کننده سایر ابعاد سلامت انسان (جسمی، روانی، اجتماعی و هیجانی) است (میکائیلی منبع و همکاران، ۱۳۹۹). به باور موحد و همکاران (۱۴۰۰)، اگر بهزیستی معنوی افراد به خطر بیفتد و وضعیت مناسبی نداشته باشد، فرد ممکن است دچار اختلالات روان‌شناختی گسترده‌ای ازجمله احساس افسردگی، تنهایی و از دست دادن معنا در زندگی شود. در مقابل، سواد^{۱۳}ی و همکاران (۱۴۰۰) معتقدند بهزیستی معنوی سازه‌ای است که پیش‌بین افسردگی بوده و در صورت مواجهه با افسردگی می‌تواند تسهیل‌کننده فرایند کنار آمدن با آن باشد. همچنین بهزیستی معنوی، ارتباطی هماهنگ و یکپارچه بین افراد جامعه برقرار می‌کند و با شاخصه‌های همچون صلح، ثبات در زندگی، تناسب و هماهنگی، ارتباط نزدیک با خویشان، خدا، خانواده و محیط شناخته می‌شود (کیانی چلمردی و خاکدال، ۱۳۹۷). در پژوهش‌های انجام‌گرفته رابطه میان بهزیستی معنوی و بهزیستی روان‌شناختی دانشجویان (بوژک و همکاران^{۱۳}، ۲۰۲۰)، کاهش

1. mental health

2. Salimi et al.

3. World Health Organization (WHO)

4. Mental Health

5. Golboni et al.

6. Alamdarloo et al.

7. Carter et al.

8. Liao et al.

9. Lipson et al.

10. spirituality

11. Schultz et al.

12. Spiritual well-being

13. Božek et al.

اضطراب مرگ (ربابا و همکاران^۱، ۲۰۲۱)، موفقیت تحصیلی دانشجویان (کایا و اردم^۲، ۲۰۲۱)، تاب‌آوری روان‌شناختی دانشجویان (عبداللهی و همکاران، ۱۴۰۲) و تاب‌آوری نوجوانان (بیژنی و همکاران، ۱۴۰۲) مورد تأیید قرار گرفته است.

یکی دیگر از مواردی که در قلمرو سلامت روانی دانشجویان اهمیت دارد و در مقابل عوامل خطر می‌تواند از آن‌ها محافظت کند مفهوم تاب‌آوری^۳ است (برآبادی و آخانیان، ۱۳۹۹). در همین راستا تاب‌آوری تحصیلی^۴ یکی از ابعاد تاب‌آوری در محیط آموزشی است (یوسفی افراشته و همکاران، ۱۳۹۹). واژه تاب‌آوری توسط بسیاری از پژوهشگران و متخصصان تعریف شده، شامل مفهوم انعطاف‌پذیری، بهبود و بازگشت به حالت اولیه پس از رویارویی با شرایط ناگوار است (قربانی نژاد، ۱۴۰۰). تاب‌آوری همچنین به‌عنوان یک خصوصیت شخصی مطرح می‌شود که موردتوجه بسیاری از پژوهش‌های اخیر بوده است (آرتاچ-گارد و همکاران^۵، ۲۰۱۷؛ ادواردز و همکاران^۶، ۲۰۱۶). از سوی دیگر تاب‌آوری به‌عنوان توانایی سازگاری موفق با عوامل تنش‌زای محیطی و حفظ بهزیستی روان‌شناختی در مواجهه با مصیبت‌ها تعریف می‌شود (توبرت^۷، ۲۰۱۶). به عقیده بکمن و همکاران^۸ (۲۰۱۹)، تاب‌آوری به معنای توان موفق بودن، زندگی کردن و خود را رشد دادن در شرایط دشوار (باوجود عوامل خطر) است. درواقع فرایند مقابله با رویدادهای مختل‌کننده، پراسترس یا چالش‌برانگیز زندگی است که افراد در مراحل مختلف زندگی کاری و تحصیلی خود با آن‌ها مواجه می‌شوند. تاب‌آوری یک متغیر فرا انگیزشی است که با سبک‌های یادگیری و راهبردهای مقابله‌ای نیز ارتباط دارد و می‌تواند پیشرفت تحصیلی دانشجویان را پیش‌بینی نماید (دی لا فونته و همکاران^۹، ۲۰۱۷). در این میان تاب‌آوری تحصیلی به‌عنوان یک سازه روانشناسی مثبت، در سال‌های اخیر در حوزه نارسایی‌های تحولی، موردتوجه قرار گرفته است (کافمن و همکاران^{۱۰}، ۲۰۱۷؛ می جونز و همکاران^{۱۱}، ۲۰۱۹). دانشجویان دارای تاب‌آوری تحصیلی بالا، کسانی هستند که انگیزه پیشرفت بالایی را در خود نگه می‌دارند و عملکرد بهینه خود را باوجود عوامل تنش‌زای محیطی و با شرایطی که آن‌ها را در موضع عملکرد ضعیف تحصیلی و یا ترک تحصیلی و تبعات منفی روانی آن قرار می‌دهد حفظ می‌کنند (قاسمی و میری، ۱۴۰۲؛ ویسکرمی و خلیلی گشنیگانی، ۱۳۹۷). در پژوهش‌های انجام‌گرفته ارتباط بین تاب‌آوری تحصیلی و شفقت به خود در دانشجویان (دلشاد و همکاران^{۱۲}، ۲۰۲۳)، اشتیاق تحصیلی دانشجویان (زارع پاک ضیابری و دبیری، ۱۴۰۱)، سرزندگی تحصیلی دانشجویان (تمنائی فر و اربابی قهرودی، ۱۴۰۱) و سلامت معنوی افراد (یوسفی افراشته و مرادی، ۱۴۰۱) تأیید شده است.

با عنایت به‌مرور پیشینه پژوهش‌های مرتبط و توضیحات فوق، به نظر می‌رسد از عوامل مرتبط با بهبود سلامت روان در دانشجویان تاب‌آوری تحصیلی و بهزیستی معنوی است. از آنجایی که تاکنون پژوهشی به بررسی نقش میانجی تاب‌آوری در رابطه بین بهزیستی معنوی و سلامت روان‌شناختی دانشجویان انجام نشده است، پژوهش حاضر با هدف بررسی نقش میانجی تاب‌آوری تحصیلی در رابطه میان بهزیستی معنوی و سلامت روان‌شناختی دانشجویان دانشگاه فرهنگیان انجام گرفت. پرسش اصلی پژوهش حاضر این است که آیا تاب‌آوری تحصیلی می‌تواند رابطه میان بهزیستی معنوی و سلامت روان‌شناختی دانشجویان را میانجی‌گری کند؟ علاوه بر این دیگر سوالات پژوهش حاضر عبارت‌اند از: ۱- آیا بهزیستی معنوی توانایی پیش‌بینی تاب‌آوری تحصیلی را دارد؟ ۲- آیا سلامت روان‌شناختی دانشجویان از طریق بهزیستی معنوی قابل پیش‌بینی است؟ برای پاسخ به سوال اصلی پژوهش در شکل ۱ مدل مفهومی پژوهش حاضر طراحی شده است:

1. Rababa et al.

2. Kaya & Erdem

3. Resilience

4. Academic Resilience

5. Artuch-Garde et al.

6. Edwards et al.

7. Tubbert

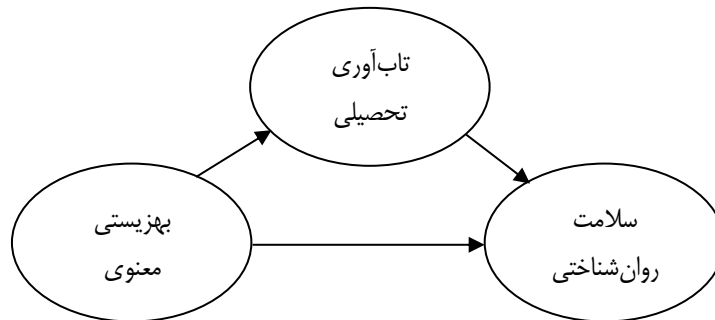
8. Backmann et al.

9. De la Fuente et al.

10. Kauffman et al.

11. May Jones et al.

12. Delshad et al.



شکل ۱. مدل مفهومی مفروض پژوهش

۲. روش

۲-۱. جامعه، نمونه و روش اجرا

جامعه آماری شامل تمامی دانشجویان دختر و پسر دانشگاه فرهنگیان استان خراسان جنوبی (پردیس آقایان شهید باهنر بیرجند و پردیس بانوان امام سجاد ع بیرجند) در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲ بودند (۲۸۰۰ نفر). بر اساس جدول [کرجسی و مورگان^۱ \(۱۹۷۰\)](#) با استفاده از روش نمونه‌گیری طبقه‌ای (طبقه دختر و پسر) از بین افراد واجد شرایط ۳۵۳ نفر به‌عنوان نمونه پژوهش انتخاب شدند. ملاک‌های ورود شامل رضایت آگاهانه جهت شرکت در مطالعه، محدود سنی ۱۸ تا ۲۳ سال، تمایل به شرکت در پژوهش، نداشتن بیماری روانی و سلامت کامل بر اساس پرونده سلامت بود و ملاک‌های خروج شامل ناقص بودن و مخدوش بودن پرسش‌نامه و عدم همکاری در فرآیند پژوهش خواهد بود. لازم به ذکر است پس از کسب کد اخلاق از کمیته اخلاق در پژوهش دانشگاه علوم پزشکی بیرجند و اخذ مجوزات لازم از حوزه حراست و پژوهش دانشگاه فرهنگیان استان خراسان جنوبی، پرسشنامه‌های سلامت روان‌شناختی، تاب‌آوری تحصیلی و بهزیستی معنوی به‌صورت کاغذی میان نمونه پژوهش به‌صورت تصادفی توزیع شد. به این شکل که پس از تعیین طبقات، از میان اعضای هر طبقه فهرستی برحسب شماره دانشجویی (ورودی‌های قدیمی به جدید) تهیه گردید و در این مرحله، به روش نمونه‌گیری تصادفی منظم (مضرب‌های ۸ فهرست یعنی نفرات ۸، ۱۶، ۲۴ و ...)، نمونه‌ها شناسایی و پرسشنامه میان آن‌ها توزیع شد. همانطور که پیش‌تر نیز بیان شد، روش پژوهش از نوع همبستگی و معادلات ساختاری بود.

۲-۲. ابزارهای پژوهش

۲-۲-۱. پرسشنامه سلامت روان‌شناختی^۲ (GHQ-28): پرسشنامه سلامت روان‌شناختی اولین بار توسط [گلدبرگ و همکاران^۳ \(۱۹۷۲\)](#) تنظیم گردید. پرسشنامه اصلی دارای ۶۰ سؤال است، اما فرم‌های کوتاه شده ۳۰ سؤالی، ۲۸ سؤالی و ۱۲ سؤالی آن در مطالعات مختلف استفاده شده است. به نظر محققین، فرم‌های مختلف پرسشنامه سلامت عمومی از روایی و کارایی بالایی برخوردار است و کارایی فرم ۱۲ سؤالی تقریباً به همان میزان فرم ۶۰ سؤالی است. در این مجموعه فرم ۲۸ سؤالی آن ارائه گردیده است که سؤالات آن دربرگیرنده چهار خرده‌مقیاس (شکایت‌های جسمانی، اضطراب و بی‌خوابی، ناسازگاری اجتماعی و افسردگی و خیم) است که هر یک از آن‌ها خود شامل ۷ سؤال می‌باشند ([حسنی اردکانی و همکاران، ۱۴۰۲](#)). شیوه نمره‌گذاری لیکرت است که بر اساس این شیوه، گزینه‌های آزمون به‌صورت (۱، ۲، ۳، ۴) نمره‌گذاری می‌شوند و در نتیجه، نمره کل یک فرد از صفر تا ۸۴ متغیر خواهد بود که نمره کمتر بیانگر سلامت عمومی روانی بهتر است ([عسکریان و همکاران، ۱۴۰۲](#)). پایایی این پرسشنامه در پژوهش [استرلینگ \(۲۰۱۱\)](#)، مقدار ۰/۹۰ به دست آمد؛ همچنین در این مطالعه، روایی این پرسشنامه نیز با استفاده از روش بازآزمایی^۴ مورد تأیید قرار گرفت. [تقوی \(۱۳۸۰\)](#) برای نخستین بار در ایران پایایی پرسشنامه سلامت عمومی را بر اساس سه روش بازآزمایی،

^۱. Krejce & Morgan

^۲. Global Health Questionnaire

^۳. Goldberg et al.

^۴. Test-Retest

دو نیمه کردن^۱ و آلفای کرونباخ مورد بررسی قرارداد که به ترتیب، ضرایب پایایی ۰/۹۳، ۰/۷۰ و ۰/۹۰ را به دست آورد. هم چنین در این پژوهش برای مطالعه روایی پرسشنامه سلامت روانی از روش‌های روایی همزمان^۲ و تحلیل عوامل استفاده شده است. روایی همزمان پرسشنامه سلامت عمومی از طریق اجرای همزمان با پرسشنامه بیمارستان میدلسکس^۳ (MHQ)، عدد ۰/۵۵ گزارش شد. در پژوهش حاضر ضریب آلفای کرونباخ برای این ابزار مقدار ۰/۸۶ به دست آمد که حاکی از پایایی مناسب آن است.

۲-۲-۲. پرسشنامه تاب‌آوری تحصیلی^۴ (ARI): پرسشنامه تاب‌آوری تحصیلی توسط ساموئلز^۵ (۲۰۰۴) تدوین شد. ساموئلز (۲۰۰۴) نسخه ۴۰ سؤالی این پرسشنامه را تدوین و اعتباریابی نمود. این پرسشنامه بر روی یک طیف لیکرت ۵ گزینه‌ای (از کاملاً مخالف تا کاملاً موافق) قرار دارد. در این پرسشنامه بالاترین نمره‌ای که فرد می‌تواند اخذ نماید ۱۴۵ و پایین‌ترین نمره ۲۹ است. نمره بالا در این پرسشنامه نشانگر تاب‌آوری تحصیلی بالا و نمره پایین نشان‌دهنده تاب‌آوری تحصیلی پایین فرد است. خرده مقیاس‌های این پرسشنامه شامل ارتباطی، جهت‌گیری آینده^۶ و مسئله محور/ مثبت نگر^۷ است. وضعیت تاب‌آوری تحصیلی فرد در هریک از خرده مقیاس‌های این آزمون نیز با محاسبه نمرات سؤالات هریک از خرده مقیاس‌ها به دست می‌آید (قاسمی و میری، ۱۴۰۲). نمره بالا در هر خرده مقیاس نشانگر تاب‌آوری تحصیلی وی در آن خرده مقیاس است و برعکس. ساموئلز و وو^۸ (۲۰۰۹) جهت برآورد پایایی این پرسشنامه از روش آلفای کرونباخ استفاده کرد و ضریب آلفای کرونباخ آن را در حدود ۰/۸۹ برآورد نمودند. همچنین روایی سازه^۹ این پرسشنامه نیز در پژوهش وی مطلوب ارزیابی شد. در ایران **سلطانی نژاد و همکاران** (۱۳۹۳) برای نخستین بار، در پژوهشی به بررسی مشخصات روان‌سنجی این پرسشنامه پرداختند. آن‌ها ضریب آلفای کرونباخ را برای عامل‌های این پرسشنامه در نمونه دانش‌آموزی بین ۰/۶۳ تا ۰/۷۷ و در نمونه دانشجویی بین ۰/۶۲ تا ۰/۷۶ به دست آوردند. در پژوهش **فتاحی و همکاران** (۱۴۰۲) نیز، ضریب آلفای کرونباخ این پرسشنامه مقدار ۰/۷۹ برآورد گردید. در پژوهش حاضر نیز پایایی این ابزار با استفاده از محاسبه آلفای کرونباخ مقدار ۰/۷۵ برآورد گردید که نشان از پایایی مطلوب آن دارد.

۲-۲-۳. پرسشنامه بهزیستی معنوی^{۱۰} (SWBQ): پرسشنامه بهزیستی معنوی، توسط **دهشیری و همکارانش** (۱۳۹۲) تدوین و اعتباریابی شد. این ابزار دارای ۴۰ سؤال است که در یک طیف ۵ درجه‌ای از کاملاً مخالفم تا کاملاً موافقم نمره‌گذاری می‌شود. همچنین برای این پرسشنامه ۴ زیرمقیاس قابل محاسبه است که عبارت‌اند از: ارتباط با خدا، ارتباط با خود، ارتباط با دیگران و ارتباط با طبیعت (**دهشیری و همکاران**، ۱۳۹۲). در پژوهش **دهشیری و همکاران** (۱۳۹۲) روایی و پایایی این ابزار مورد بررسی قرار گرفته است. آلفای کرونباخ کل پرسشنامه ۰/۸۴ و آلفای کرونباخ زیرمقیاس ارتباط با خدا ۰/۹۳، ارتباط با طبیعت ۰/۹۱ و ارتباط با دیگران ۰/۸۵ به دست آمده است. همچنین پایایی آزمون-بازآزمون کل پرسشنامه ۰/۸۶ و پایایی آزمون-بازآزمون زیرمقیاس ارتباط با خدا ۰/۸۱، ارتباط با طبیعت ۰/۸۹ و ارتباط با دیگران ۰/۸۰ به دست آمد که همه در سطح $P < 0.01$ معنادار بود. برای بررسی روایی پرسشنامه نیز از روایی واگرا (پرسشنامه اختلال روانی یا سلامت عمومی) و همگرا (مقیاس بهزیستی معنوی، پرسشنامه عمل به باورهای مذهبی و مقیاس رضایت از زندگی) استفاده شد. بر این اساس همبستگی این ابزار با مقیاس بهزیستی معنوی ۰/۶۵، با پرسشنامه عمل به باورهای مذهبی ۰/۵۲، با پرسشنامه رضایت از زندگی ۰/۵۳ و با پرسشنامه اختلال روانی ۰/۷۲- به دست آمد که همه در سطح $P < 0.01$ معنادار بود. در پژوهش **ترکیان ولاشانی و همکاران** (۱۴۰۲) ضریب آلفای کرونباخ این پرسشنامه مقدار ۰/۸۶ محاسبه گردید. میزان آلفای کرونباخ این ابزار در پژوهش حاضر ۰/۸۷ بود که نشان‌دهنده مطلوب بودن پایایی آن است.

1. Split-half

2. Concurrent Validty

3. Middlesex hospital questionnaire

4. academic resilience inventory

5. Samuels

6. Future-oriented

7. problem-focused/positive

8. Woo

9. construct validity

10. Spiritual Well-Being Questionnaire

۲-۳. روش تجزیه و تحلیل اطلاعات

مدل پژوهش و روابط بین متغیرها با استفاده از میانگین، انحراف معیار و محاسبه ضریب همبستگی پیرسون با استفاده از نرم‌افزارهای SPSS-27 و Smart PLS-3 تحلیل شدند.

۳. یافته‌ها

۳-۱. توصیف جمعیت‌شناختی

در جدول شماره ۱ اطلاعات جمعیت‌شناختی مربوط به اعضای نمونه مورد مطالعه، شامل سن، جنسیت و رشته تحصیلی ارائه شده است.

جدول ۱. نتایج مربوط به اطلاعات جمعیت‌شناختی اعضای نمونه پژوهش

مؤلفه	حدود	فراوانی	درصد
سن	• ۱۸ تا ۲۰ سال	۱۹۲	۵۴/۴
	• ۲۱ تا ۲۵ سال	۱۶۱	۴۵/۶
جنسیت	• مرد	۱۸۴	۵۲/۱
	• زن	۱۶۹	۴۷/۹
رشته تحصیلی	• آموزگاری	۱۷۴	۴۹/۳
	• دبیری	۹۷	۲۷/۵
	• مشاوره و علوم تربیتی	۷۱	۲۰/۱
	• سایر رشته‌ها	۱۱	۳/۱

۳-۲. شاخص‌های توصیفی

اطلاعات توصیفی شامل میانگین، انحراف معیار، دامنه نمرات، چولگی و کشیدگی متغیرهای پژوهش در جدول ۲ آمده است، برای فراهم آوردن شرایط علمی لازم برای تحلیل‌های بعدی، ابتدا ماتریس همبستگی بین متغیرهای مورد مطالعه در این پژوهش محاسبه شد که این ضرایب در جدول ۲ آورده شده است.

جدول ۲. یافته‌های توصیفی و ماتریس همبستگی بین متغیرهای پژوهش

میانگین	انحراف معیار	چولگی	کشیدگی	۱	۲	۳
۱۷۶/۰۶	۱۷/۴۶۴	-۰/۶۸۵	۰/۵۶۶	۱		
۱۰۹/۰۷	۱۳/۳۴۲	-۰/۲۳۲	-۰/۱۷۲	۰/۶۵۴**	۱	
۶۴/۲۵	۱۳/۰۶۹	-۱/۲۴۳	۱/۴۹۲	۰/۴۹۲**	۰/۶۹۶**	۱

* معنی‌داری در سطح ۰/۰۵ ** معنی‌داری در سطح ۰/۰۱

در جدول ۲ نتایج همبستگی پیرسون برای بررسی رابطه میان بهزیستی معنوی و تاب‌آوری تحصیلی با سلامت روان‌شناختی، به همراه میانگین و انحراف معیار نمرات آورده شده است. بر اساس نتایج به‌دست‌آمده از جدول ۲ ضرایب همبستگی محاسبه‌شده بین بهزیستی معنوی و تاب‌آوری تحصیلی با سلامت روان‌شناختی مثبت بوده و در سطح آلفای ۰/۰۱ معنی‌دار بود ($p < ۰/۰۱$). بر این اساس نتیجه گرفته می‌شود بین بهزیستی معنوی و تاب‌آوری تحصیلی با سلامت روان‌شناختی رابطه مستقیم وجود دارد.

۳-۳. بررسی پیش‌فرض‌های آزمون‌های پارامتریک

در جدول ۳، مقدار KMO و نتیجه آزمون کرویت بارلت برای ماتریس همبستگی سؤالات ارائه شده است.

جدول ۳. مقدار KMO و نتیجه آزمون کرویت بارلت برای ماتریس همبستگی سؤالات

متغیرها	آزمون بارلت
---------	-------------

معیار کفایت نمونه KMO	خی دو	درجه آزادی	معداری
بهبودی معنوی	۰/۹۵۳	۹۵۰۳/۰۱۹	۷۸۰
تاب‌آوری تحصیلی	۰/۸۷۲	۳۴۳۸/۴۰۵	۴۰۶
سلامت روان‌شناختی	۰/۹۴۰	۵۸۰۵/۶۵۰	۳۷۸

در جدول ۳ نتیجه آزمون KMO و آزمون کرویت بارتلت نشان داده شده است. همان‌طور که در این جدول نشان داده شده است اندازه آزمون KMO برای هر سه متغیر بالاتر از ۰/۶ است که نشان‌دهنده این است که ماتریس همبستگی کفایت لازم را دارد. آزمون کرویت بارتلت به منظور آزمون این فرضیه که ماتریس همبستگی یک ماتریس واحدی است بکار می‌رود، چون سطح معنی‌داری مربوط به آزمون بارتلت کوچک‌تر از ۰/۰۵ است، بنابراین واحد بودن ماتریس همبستگی رد می‌شود. جهت بررسی مدل نقش میانجی تاب‌آوری تحصیلی در رابطه بین بهبودی معنوی با سلامت روان‌شناختی، از مدل‌سازی معادلات ساختاری به روش حداقل مربعات جزئی و نرم‌افزار Smart PLS استفاده شد.

جدول ۴. مقادیر AVE و میزان شاخص‌های پایایی

متغیر	AVE (>۰/۵)	پایایی مرکب (>۰/۶)	آلفای کرونباخ (>۰/۷)
بهبودی معنوی	۰/۷۲۵	۰/۹۱۳	۰/۸۷۵
تاب‌آوری تحصیلی	۰/۶۷۲	۰/۵۶۰	۰/۷۵۶
سلامت روان‌شناختی	۰/۷۰۸	۰/۹۰۶	۰/۸۵۹

ضرایب پایایی و مقادیر معیار میانگین واریانس استخراج شده (AVE)، در جدول ۴ نشان داده شده است. همه ساختارهای مدل دارای پایایی مرکب بالایی هستند و از شاخص معیار ۰/۶ که توسط باگوزی و یای (۱۹۸۸)، معرفی شده، بزرگ‌تر هستند. پایایی مرکب نشان‌دهنده پایایی درونی بالای داده‌های تحقیق است. مقدار آلفای کرونباخ بالاتر از ۰/۷ است که نشانگر پایایی قابل قبول است. همچنین میانگین واریانس استخراجی برای تمامی متغیرهای پنهان بیشتر از ۰/۵ بوده که نشان‌دهنده روایی همگرایی مناسب مدل است.

جدول ۵. ماتریس فورنل و لارکر جهت بررسی روایی واگرا

	۱	۲	۳
بهبودی معنوی	۰/۸۵۱		
تاب‌آوری تحصیلی	۰/۶۹۴	۰/۸۲۰	
سلامت روان‌شناختی	۰/۴۹۸	۰/۶۹۳	۰/۸۴۱

با توجه به نتایج جدول ۵، مقدار جذر میانگین مقادیر اشتراکی متغیرهای پنهان در پژوهش حاضر که در خانه‌های موجود در قطر اصلی ماتریس قرار گرفته‌اند، از مقدار همبستگی میان آن‌ها که در خانه‌های زیرین و راست قطر اصلی ترتیب داده شده‌اند بیشتر است. این بدان معناست که هر سازه در مدل تحقیق نسبت به دیگر سازه‌ها با شاخص‌های خود در تعامل بیشتری است. این موضوع، روایی واگرایی مناسب و برازش مناسب مدل‌های اندازه‌گیری پژوهش را نشان می‌دهد.

۳-۴. آزمون فرضیه‌ها

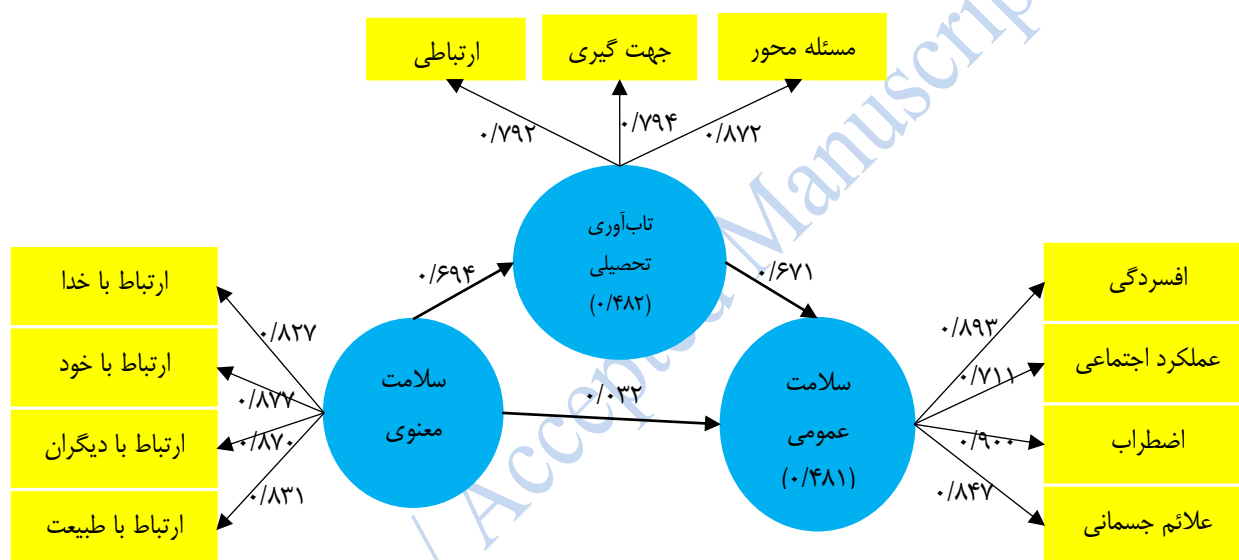
با توجه به نتایج پایایی، روایی همگرا و روایی واگرا مشاهده می‌شود که مدل‌های اندازه‌گیری مدل معادلات ساختاری پژوهش به نحوی مطلوب، توانایی اندازه‌گیری متغیرهای پنهان پژوهش را دارند. لذا در ادامه برازش مدل ساختاری پژوهش بررسی می‌گردد.

جدول ۶. شاخص‌های برازندگی مدل ساختاری پژوهش

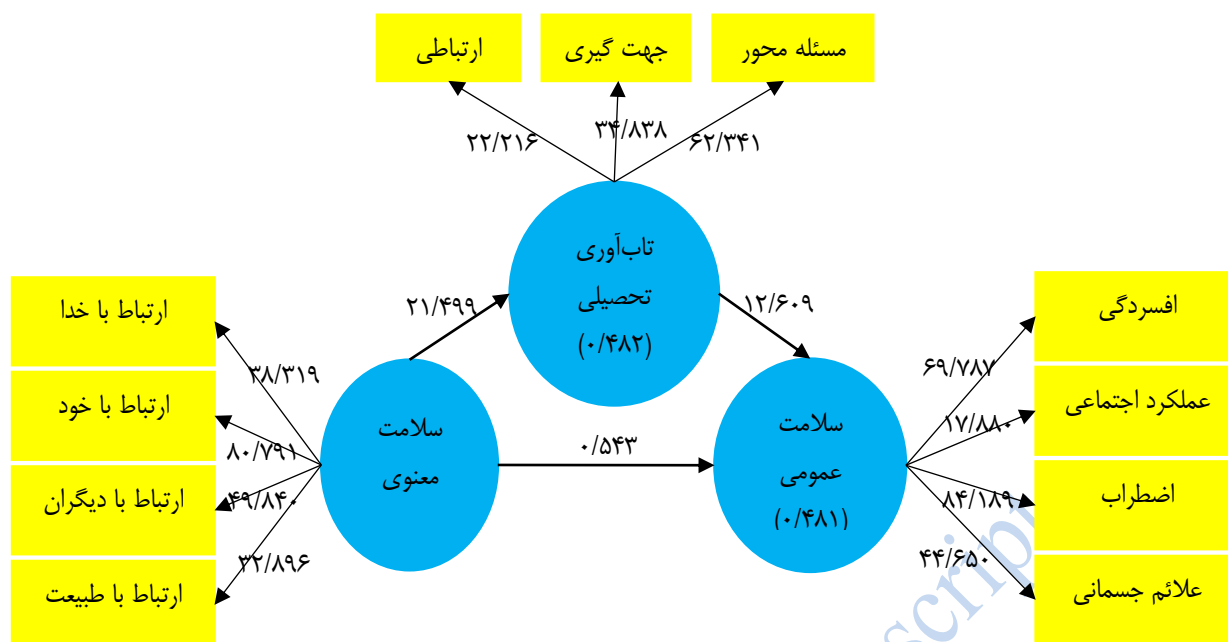
متغیر	R^2	Q^2	GOF
تاب‌آوری تحصیلی	۰/۴۸۲	۰/۳۰۷	۰/۴۶۳

سلامت روان‌شناختی	۰/۴۸۱	۰/۳۱۶
-------------------	-------	-------

اولین معیار برای بررسی برازش مدل ساختاری ضرایب R^2 مربوط به متغیرهای درون‌زا (وابسته) مدل است. R^2 معیاری است که نشان‌دهنده تأثیر یک متغیر برون‌زا بر یک متغیر درون‌زا بوده و سه مقدار ۰/۱۹، ۰/۳۳ و ۰/۶۷ به‌عنوان مقدار ملاک به ترتیب برای مقادیر ضعیف، متوسط و قوی در نظر گرفته می‌شود. با توجه به نتایج جدول ۶ مقادیر R^2 به‌دست‌آمده مناسب بودن برازش مدل ساختاری پژوهش را نشان می‌دهد. دومین معیار برای بررسی برازش مدل ساختاری پژوهش مقادیر Q^2 متغیرهای درون‌زای مدل است. این معیار قدرت پیش‌بینی مدل را مشخص می‌سازد. سه مقدار ۰/۰۲، ۰/۱۵ و ۰/۳۵ برای این معیار به ترتیب بیانگر قدرت پیش‌بینی ضعیف، متوسط و قوی در مورد سازه مربوطه است. با توجه به نتایج جدول ۵ مقادیر Q^2 مربوط به تمامی متغیرهای درون‌زا، از ۰/۱۵ بیشتر است که نشان از قدرت پیش‌بینی قوی مدل دارد. همچنین جهت ارزیابی برازش مدل کلی از معیار GOF استفاده گردید که سه مقدار ۰/۰۱، ۰/۲۵ و ۰/۳۶ به ترتیب به‌عنوان مقادیر ضعیف، متوسط و قوی برای GOF در نظر گرفته می‌شود، لذا طبق جدول ۶ حاصل شدن مقدار ۰/۴۶۳ برای GOF نشان از برازش کلی مدل پژوهش دارد.



شکل ۲. ضرایب مدل در حالت ضرایب استاندارد



شکل ۳. ضرایب مدل در حالت اعداد معنی‌داری (t-value)

اعداد موجود بر روی مسیرها نشانگر مقدار t-value برای هر مسیر می‌باشد. برای بررسی معنادار بودن ضرایب مسیر لازم است تا مقدار t هر مسیر بالاتر از ۱/۹۶ شود. در این تحلیل مقدار آماره t برای کلیه مسیرها بالاتر از ۱/۹۶ بوده و در نتیجه در سطح اطمینان ۹۵٪ معنی‌دار می‌باشند.

جدول ۷. ضرایب مسیر مستقیم و غیرمستقیم مدل پژوهش

مسیر	بتا	آماره t	سطح معنی‌داری	آزمون فرضیه پژوهش
بهبودی معنوی ← تاب‌آوری تحصیلی	۰/۶۹۴	۲۱/۴۹۹	۰/۰۱	تأیید
بهبودی معنوی ← سلامت روان‌شناختی	۰/۰۳۲	۰/۵۴۳	۰/۵۸۷	رد
تاب‌آوری تحصیلی ← سلامت روان‌شناختی	۰/۶۷۱	۱۲/۶۰۹	۰/۰۱	تأیید
بهبودی معنوی ← تاب‌آوری تحصیلی	۰/۴۶۶	۱۰/۵۱۱	۰/۰۱	تأیید

با توجه به نتایج جدول ۷ ضرایب مسیر مستقیم مربوط به رابطه بین بهبودی معنوی با تاب‌آوری تحصیلی مثبت و معنی‌دار است ($p < ۰/۰۱$). رابطه بین بهبودی معنوی با سلامت روان‌شناختی معنی‌دار نمی‌باشد ($p > ۰/۰۵$). همچنین رابطه بین تاب‌آوری تحصیلی با سلامت روان‌شناختی مثبت و معنی‌دار است ($p < ۰/۰۱$). همچنین نتایج آزمون بوت استراپ نشان می‌دهد که ضریب مسیر رابطه غیرمستقیم بین بهبودی معنوی با سلامت روان‌شناختی از طریق متغیر میانجی تاب‌آوری تحصیلی در سطح آلفای ۰/۰۱ معنی‌دار است.

۴. بحث و نتیجه‌گیری

هدف پژوهش حاضر بررسی منظور بررسی نقش میانجی تاب‌آوری تحصیلی در رابطه میان بهبودی معنوی و سلامت روان‌شناختی دانشجویان دانشگاه فرهنگیان انجام گرفت. یافته‌های پژوهش حاکی از آن است که تاب‌آوری تحصیلی توانایی می‌تواند رابطه میان بهبودی معنوی و سلامت روان‌شناختی را میانجی‌گری کند. درواقع مدل سلامت روان‌شناختی دانشجویان

دانشگاه فرهنگیان بر اساس بهزیستی معنوی با نقش میانجی تاب‌آوری تحصیلی، دارای برازش مناسبی است. در ادامه یافته‌های پژوهش به تفصیل مورد بررسی و تحلیل قرار می‌گیرند.

نخستین یافته پژوهش نشان داد بهزیستی معنوی توانایی پیش‌بینی تاب‌آوری تحصیلی را دارد. این یافته پژوهش مبین آن است که میان بهزیستی معنوی و تاب‌آوری تحصیلی دانشجویان دانشگاه فرهنگیان، همبستگی مثبت و معنی‌داری وجود دارد و با افزایش نمرات بهزیستی معنوی، می‌توان افزایش نمرات تاب‌آوری تحصیلی را نیز پیش‌بینی نمود. این یافته پژوهش با نتایج پژوهش‌های مشابه [عبداللهی و همکاران \(۱۴۰۲\)](#)، [هاشمی و همکاران \(۱۴۰۱\)](#)، [بیژنی و همکاران \(۱۴۰۲\)](#)، [دوران^۱ و همکاران \(۲۰۲۰\)](#)، [روبرتو^۲ و همکاران \(۲۰۲۰\)](#) و [گیس^۳ و همکاران \(۲۰۲۰\)](#) همسویی دارد. در تبیین بهتر این یافته باید گفت معنویت و بهزیستی معنوی، با دادن یک جهت‌گیری و جهان‌بینی خاص به افراد کمک می‌کند تا مسائل و مشکلات زندگی را از منظر متفاوت نگاه کنند و در آن، مشکلات به دنبال معنا و مفاهیم وجودی باشند؛ افزون بر این داشتن این رویکرد به آن‌ها یک مجموعه راهبردهای عملی از جمله عبادت، توکل، کردن شرکت کردن در تشریفات مذهبی به همراه دیگران و ... را می‌دهد. به نظر می‌رسد، برخورداری از این منابع، حمایتی بهزیستی روان‌شناختی افراد را در مواقع فشار و استرس حفظ می‌کند ([برآبادی و آخانیان، ۱۳۹۹](#)).

[صدقی و همکاران \(۱۳۹۹\)](#) نشان دادند با استفاده از معنویت میزان انطباق‌پذیری فرد را از طریق استفاده از ظرفیت‌های معنوی افزایش می‌دهد تا زنان سرپرست خانوار علیرغم عدم برخورداری از حمایت مختلف، ضمن پذیرش شرایط حاضر و داشتن نگرش مثبت به خود، با توسل به منابع معنوی برای بهبود اوضاع روان‌شناختی خود و متعاقباً شرایط بیرونی خود گام بردارند که موجب افزایش تاب‌آوری در آنان می‌گردد. درواقع بهزیستی معنوی بالا، بهزیستی روان‌شناختی دانشجویان را در مواقع فشار و استرس (از جمله شرایط تنش‌زای امتحان و آزمون) حفظ می‌کند و به دنبال آن باعث ارتقای تاب‌آوری می‌گردد. به عبارتی بهتر، افراد دارای بهزیستی معنوی بالا در زندگی خود دارای هدف و احساس معنا می‌کنند و داشتن هدف و احساس معنا در زندگی سبب مقابله با فشارهای روانی و چالش‌ها می‌گردد. معنویت برای افراد معنا آفرینی می‌کند و این معنای آفریده‌شده موجب ایجاد هدفمندی می‌شود و سبب انسجام و هماهنگی بین جنبه‌های مختلف وجودی انسان و اهداف زندگی می‌شود، از سوی دیگر این معنای مثبت سبب پرورش هیجانات مثبت خواهد شد؛ در نتیجه هیجانات مثبت هم به نوبه خود فضای ذهنی توسعه‌یافته‌ای برای فرد به وجود می‌آورد و این فضای ذهنی هم موجب تقویت منابع حمایتی شخصی و اجتماعی برای افراد می‌شود، وجود چنین چشم‌انداز وسیعی درباره زندگی انسان توسط معنویت موجب تقویت تاب‌آوری می‌شود. این سازه با افزایش احساس آرامش و خوش‌بینی علاوه بر تحمل شرایط ناگوار و انطباق با آن موجب رشد شخصی فرد (از ابعاد بهزیستی) را فراهم می‌آورد ([عبداللهی و همکاران، ۱۴۰۲](#)).

یافته بعدی پژوهش نشان داد سلامت روان‌شناختی دانشجویان از طریق بهزیستی معنوی قابل پیش‌بینی است. به عبارتی بهتر، بهزیستی معنوی همبستگی مثبت و معنی‌داری با سلامت روان‌شناختی دانشجویان دارد. نتایج پژوهش‌های [بوژک و همکاران \(۲۰۲۰\)](#)، [هاشمی و همکاران \(۱۴۰۱\)](#)، [یوسفی افراشته و همکاران \(۲۰۲۳\)](#) و [کاپولا^۴ و همکاران \(۲۰۲۱\)](#) با این یافته پژوهش همسویی دارند. این یافته پژوهش مبین آن است که معنویت از جمله فضایل انسانی است که به زندگی انسان، معنا و هدف غایی می‌بخشد و سبب شیوهای خاص از زندگی در دنیا و موجب پیوند میان فرد با خود، دیگران و کل جهان هستی می‌شود؛ لذا توجه نکردن به بعد معنوی و خودشناسی می‌تواند مانع رشد و شکوفایی انسان‌ها شود و سلامت روان افراد را به خطر بیندازد ([نشاطی و محمدنژاد، ۱۳۹۹](#)). از سوی مقابل، معنویت به عنوان یک تجربه شخصی موجب کمک به دیگران، دوست داشتن و رضایت از زندگی شده و با امید دهی و معنا بخشی به زندگی و ترغیب افراد به صبر بر مشکلات، نگرش و تفسیر مثبتی را به وجود می‌آورد که این گونه تفسیر هم موجب افزایش رفتارهای سازگارانه و بهبود سلامت روان‌شناختی در افراد می‌شود ([صف‌آرا و همکاران، ۱۴۰۱](#)).

مطالعه [عیدی و علیوندی وفا \(۱۴۰۰\)](#) نشان داد به‌طور کلی بهزیستی معنوی برای افراد در مقابل مشکلات و مسائل مختلف زندگی و برای دانشجویان در شرایط دشوار تحصیل در دانشگاه، همچون سپری مقاوم عمل می‌کند. این امر مانع از اثربخشی شرایط

¹ Duran

² Roberto et al.

³ Gibbs et al.

⁴ Coppola

بیرونی می‌شود و درنهایت، به سبب کنترل درونی، عزت نفس فرد و میزان تأثیرپذیری وی از شرایط نامناسب کمتر خواهد بود؛ بنابراین می‌توان این‌گونه استنباط نمود که بهره‌مندی از بهزیستی معنوی بالا به معنای داشتن ارتباط مؤثر با خود، خداوند، دیگران و همچنین طبیعت، ضمن برقراری یک آرامش، یکپارچگی و انسجام روانی برای دانشجویان که در محیط دانشگاه با انواعی از چالش‌های روانی مواجه هستند، می‌تواند عاملی مهم در راستای بهبود سلامت روان‌شناختی آنان گردد.

یافته‌های پژوهش فوق همچنین حکایت از همبستگی مثبت و معنی‌دار تاب‌آوری تحصیلی و سلامت روان‌شناختی دانشجویان دارد. این یافته پژوهش نیز با نتایج پژوهش‌های [مهرگان و همکاران \(۱۴۰۱\)](#)، [کیانی و کلواری جانکی \(۱۴۰۰\)](#)، [ثابت دیزکوهی و همکاران \(۱۴۰۲\)](#) و [سنگر^۱ \(۲۰۲۳\)](#)، [اسلاوین^۲ \(۲۰۲۳\)](#) و [مویس‌گل^۳ و همکاران \(۲۰۲۴\)](#) همسویی دارد. در تبیین این یافته نیز باید اظهار داشت هرچه فرد، قدرت بیشتری در مقابله با مشکلات و استرس‌های زندگی داشته باشد، کمتر در معرض آشفتگی‌های روانی و هیجانی قرار می‌گیرد و از سلامت و بهزیستی روانی بالاتری بهره‌مند می‌شود. به نظر می‌رسد افراد تاب‌آور، به طرز خلاقانه و انعطاف‌پذیری به مسائل می‌نگرند، برای حل آن‌ها طراحی و برنامه‌ریزی بیشتری می‌کنند و منابع کاملی هم برای مقابله با مشکلات دارند که این عوامل باعث می‌شود فرد از بهداشت روانی و بهزیستی روان‌شناختی بالایی برخوردار شود ([مهرگان و همکاران، ۱۴۰۱](#)). به باور [ضیایی و جبل عاملی \(۱۴۰۲\)](#)، تاب‌آوری از طریق افزایش سطوح عواطف مثبت باعث تقویت عزت نفس و مقابله موفق با تجربه‌های منفی می‌شود بر این اساس، تاب‌آوری از طریق تقویت عزت نفس به عنوان یک سازوکار واسطه‌ای به انطباق‌پذیری مثبت و بهزیستی روان‌شناختی منتهی می‌گردد. افرادی که از بهزیستی روان‌شناختی بالاتری برخوردارند، توانایی سازگاری آنان با مشکلات، بیشتر از کسانی است که این مزیت را ندارند و آنان در غلبه بر مشکلات، مقاومت در برابر استرس و از بین بردن آثار روانی آن‌ها بهتر عمل می‌کنند. به بیان ساده‌تر، تاب‌آوری با افزایش توانایی شخصی برای کنار آمدن با پیرشانی و مشکلات روان‌شناختی و جسمانی، بیشتر شده و درنهایت سلامت روان‌شناختی آنها افزایش خواهد یافت ([مهدی و همکاران، ۱۴۰۰](#))؛ هم چنین دانشجویانی که در محیط دانشگاه با صبر و تاب‌آوری بالا با مشکلات برخورد کرده و مثبت نگر باشند و نیز به‌طور کلی منش تاب‌آورانه‌ای داشته باشند، زمینه بروز رفتارهای ناشی از اضطراب و افسردگی آنان کاهش می‌یابد.

در نهایت آخرین یافته پژوهش حاکی از ایفای نقش میانجی تاب‌آوری تحصیلی در رابطه میان بهزیستی معنوی و سلامت روان‌شناختی دارد. این یافته پژوهش مبین آن است که با رشد بهزیستی معنوی در دانشجویان، آنان در محیط تحصیل تاب‌آوری بیشتری را تجربه نموده و در نتیجه از سلامت روان‌شناختی بیشتری برخوردار خواهند بود. از این حیث، این یافته پژوهش با نتایج پژوهش [ضیایی و جبل عاملی \(۱۴۰۲\)](#) و [ماراگا^۴ و همکاران \(۲۰۲۳\)](#) همسو است. درواقع دانشجویانی که با خداوند، خودشان، دیگران و البته طبیعت اطرافشان، ارتباط بهتری داشته باشند و ضمن توکل به خداوند متعال در دشواری‌ها و آشفتگی‌های روانی، با خودشان و دیگران روابط سازنده‌ای برقرار نمایند، از رفتارهای تکانه‌ای و ناشی از عدم صبر و تاب‌آوری پرهیز خواهند نمود با مثبت‌نگری نسبت به مسائل حوزه تحصیل، نسبت به افرادی که تاب‌آوری پایینی دارند، شکایت‌های جسمانی، اضطراب و بی‌خوابی، ناسازگاری اجتماعی و افسردگی کمتری را گزارش خواهند نمود.

این پژوهش مانند هر پژوهش دیگری با محدودیت‌هایی همراه بود. از مهم‌ترین محدودیت‌های پژوهش می‌توان به اجراشدن آن در سطح استان اشاره کرد؛ بنابراین تعمیم نتایج حاصل از این پژوهش باید با احتیاط همراه باشد و پیشنهاد می‌شود در پژوهش‌های آتی جمعیت بیشتری از دانشجویان در سطح ملی موردبررسی قرار گیرند. دیگر محدودیت پژوهش استفاده از ابزار خودگزارش‌دهی بود؛ لذا پیشنهاد می‌شود در پژوهش‌های آینده به بررسی کیفی وضعیت تاب‌آوری تحصیلی و میزان برخورداری از بهزیستی معنوی دانشجویان (چالش‌ها و راهکارها) پرداخته شود تا داده‌ها و تفاسیری عمیق‌تر به دست آید. درمجموع نتایج پژوهش متوجه مراکز مشاوره و سبک زندگی دانشجویان و جامعه دانشگاهی و نیز مشاوران و روان‌شناسان است به طوری که آموزش روش‌های بهبود

¹. Senger

². Slavin

³. Moissoglou et al.

⁴. Maragha et al.

منش تاب‌آور باهدف بهبود سلامت روان‌شناختی آنان ضروری و مهم شود.

۵. ملاحظات اخلاقی

پژوهش حاضر دارای کد اخلاق از کمیته اخلاق در پژوهش دانشگاه علوم پزشکی بیرجند (IR.BUMS.REC.1402.201) است و تمامی اصول اخلاقی در فرآیند جمع‌آوری، تحلیل و نگارش پژوهش رعایت شده است.

۶. سپاسگزاری

این پژوهش هیچ‌گونه حمایت مالی‌ای نداشته است. از تمامی افرادی که در پژوهش حاضر یاریگر نویسندگان بودند به‌ویژه دانشجویان دانشگاه فرهنگیان خراسان جنوبی، تقدیر و تشکر می‌شود.

۷. حمایت مالی

این پژوهش هیچ حمایت مالی نداشته است.

۸. تعارض منافع

در این مقاله هیچ‌گونه تعارض منافی وجود ندارد.

منابع

- اعتمادنیا، م.، شیروودی، ش.، خلعتبری، ج.، و ابوالقاسمی، ش. (۱۴۰۰). تدوین مدلی برای پیش‌بینی نشانگان ضربه عشقی در دانشجویان بر اساس ویژگی‌های شخصیتی، طرحواره‌های ناسازگار اولیه و بهزیستی معنوی. *مجله روانپزشکی و روانشناسی بالینی ایران*، ۲۷(۳)، ۳۳۵-۳۱۸.
<http://ijpcp.iums.ac.ir/article-1-3122-fa.html>
- برآبادی، ح.، و آخانیان، ر. (۱۳۹۹). بررسی رابطه بین بهزیستی معنوی و شوخ طبعی با بهزیستی روان‌شناختی و تاب‌آوری. *روان‌شناسی و دین*، ۱۳(۳)، ۱۰۵-۱۱۵.
<https://ravanshenasi.nashriyat.ir/node/583>
- بیژنی، م.، کوهپایه، س.، پروینان نسب، ع.، بذرافشان، م.، و دهقانی، ع. (۱۴۰۲). نقش میانجی امید در رابطه بین بهزیستی معنوی و تاب‌آوری در نوجوانان مبتلا به بتا تالاسمی ماژور: رویکرد مدل یابی معادلات ساختاری. *روان پرستاری*، ۱۱(۳)، ۳۵-۴۵.
<http://dx.doi.org/10.22034/IJPN.11.3.4>
- ترکیان ولاشانی، س.، لطیفی، ز.، باقری، ن.، و سلطانی زاده، م. (۱۴۰۲). تاثیر آموزش خودشفابخشی بر بهزیستی معنوی و عواطف مثبت و منفی در بیماران مبتلا به مولتیپل اسکلروزیس. *روانشناسی سلامت*، ۱۲(۴۷)، ۸۹-۱۰۴.
<https://doi.org/10.30473/hpj.2024.63756.5524>
- تقوی، س. م. (۱۳۸۰). بررسی روایی و اعتبار پرسشنامه سلامت عمومی (G.H.Q). *روانشناسی*، ۵(۴)، ۳۸۱-۳۹۸.
<https://www.sid.ir/paper/54489/fa>
- تمنای فر، م.، و اربابی قهرودی، ف. (۱۴۰۱). رابطه خودتنظیمی و خودکارآمدی با سرزندگی تحصیلی دانش‌آموزان: نقش واسطه‌ای تاب‌آوری تحصیلی. *مجله مطالعات روانشناسی تربیتی*، ۱۹(۴۸)، ۶۱-۳۹.
<https://doi.org/10.22111/jeps.2022.7168>
- ثابت دیزکوهی، ک.، ابوالقاسمی، ع.، و کافی ماسوله، س. (۱۴۰۲). تحلیل روابط تکنشگری، تنظیم هیجان و تاب‌آوری با مولفه‌های سلامت روان در دانشجویان دارای رفتارهای خودآسیب زنی. *روانشناسی بالینی*، ۱۵(۱)، ۹۳-۱۰۵.
<https://doi.org/10.22075/jcp.2023.28519.2536>
- حسنی اردکانی، ز.، بشردوست، س.، و میرهاشمی، م. (۱۴۰۲). ارائه الگوی ساختاری کیفیت زندگی سالمندان براساس سلامت عمومی و ویژگی‌های جمعیت شناختی با نقش واسطه‌ای حمایت‌های اجتماعی. *سبک زندگی اسلامی با محوریت سلامت*، ۷(ویژه‌نامه)، ۴۳۴-۴۰۹.
<https://iranjournals.nlai.ir/handle/123456789/1018003>
- دهشیری، غ.، نجفی، م.، سهرابی، ف.، و ترقی‌جاه، ص. (۱۳۹۲). ساخت و اعتباریابی پرسشنامه بهزیستی معنوی در میان دانشجویان. *مطالعات روان‌شناختی*، ۹(۴)، ۷۳-۹۸.
<https://doi.org/10.22051/psy.2014.1759>
- زارع پاک ضیابری، س.، و دبیری، س. (۱۴۰۱). پیش‌بینی اشتیاق تحصیلی دانشجویان براساس اهداف پیشرفت تحصیلی: نقش واسطه‌ای تاب‌آوری. *مجله مطالعات روانشناسی تربیتی*، ۱۹(۴۸)، ۸۰-۹۹.
<https://doi.org/10.22111/jeps.2023.43143.5146>
- سلطانی نژاد، م.، آسیابی، م.، ادهمی، ب.، و توانایی یوسفیان، س. (۱۳۹۳). بررسی شاخصه‌های روان‌سنجی پرسشنامه تاب‌آوری تحصیلی ARI. *فصلنامه اندازه‌گیری تربیتی*، ۵(۱۵)، ۳۴-۱۷.
https://jem.atu.ac.ir/article_267.html

- سواد، ز.، بهمنی، ب.، و محمدی، ع. (۱۴۰۰). اثربخشی آموزش مفاهیم رویکرد وحدت مدار بر کاهش علائم افسردگی و افزایش بهزیستی معنوی مادران داغ‌دیده. *فرهنگ مشاوره و روان درمانی*، ۱۲ (۴۶)، ۲۸۰-۲۵۹. <https://doi.org/10.22054/qccpc.2020.47787.2240>
- سیداحمدی، م.، کیوانلو، ف.، صمدی، ح.، و اکبری، ه. (۱۴۰۰). مقایسه سلامت روان دانشجویان ورزشکار و غیر ورزشکار: مطالعه بازنگری نظام مند و فراتحلیل. *تحقیقات علوم رفتاری*، ۱۹ (۳)، ۵۶۲-۵۵۱. <http://dx.doi.org/10.52547/rbs.19.3.551>
- سبفی، ی.، و تقوی، م. (۱۳۹۸). رابطه‌ی بهزیستی معنوی با رضایت زناشویی: نقش واسطه‌گری سرسختی روان‌شناختی. *روانشناسی معاصر*، ۱۴ (۱)، ۴۱-۳۱. <http://dx.doi.org/10.29252/bjcp.14.1.31>
- صدقی، پ.، و چراغی، ا. (۱۳۹۹). بررسی اثربخشی آموزش هوش معنوی بر تاب آوری و بهزیستی روان‌شناختی زنان سرپرست خانوار. *مطالعات زن و خانواده*، ۱۸ (۱)، ۱۸۷-۱۵۷. <https://doi.org/10.22051/jwfs.2020.20099.1743>
- صدیقی، ا.، بیدکی، ر.، میدانی، ع.، احمدی نیا، ح.، و رضائیان، م. (۱۳۹۷). بررسی وضعیت سلامت روان در دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان در سال ۱۳۹۵. *مجله دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان*، ۱۷ (۷)، ۶۶۹-۶۸۰. <http://dorl.net/dor/20.1001.1.17353165.1397.17.7.7.8>
- صف آرا، م.، سلمابادی، م.، طیرانی راد، ع. (۱۴۰۱). نقش معنویت در پیش‌بینی بهزیستی روان‌شناختی سالمندان: با میانجی ناگویی هیجانی. *مطالعات اسلامی در حوزه سلامت*، ۶ (۴)، ۱۰۰-۸۹. https://ish.tums.ac.ir/article_40339.html
- ضیایی، ف.، و جبل عاملی، ش. (۱۴۰۲). پیش‌بینی بهزیستی روان‌شناختی براساس تاب‌آوری و تیپ شخصیتی D در بیماران مبتلا به سرطان. *مجله دانشگاه علوم پزشکی ایلام*، ۳۱ (۶)، ۸۲-۷۳. <http://sjimu.medilam.ac.ir/article-1-8011-fa.html>
- عبداله‌ی، م.، سلطانی، ا.، منظری توکلی، ع.، و کامیابی، م. (۱۴۰۲). مدل پیشنهادی تاب‌آوری براساس شفقت به خود، همدلی و بهزیستی معنوی از دیدگاه اسلام: نقش واسطه‌ای راهبرد مقابله هیجان‌مدار. *قرآن و طب*، ۸ (۳)، ۱۵۲-۱۴۱. https://www.quraniimed.com/article_188335.html
- عسکریان، س.، ثناگوی محرر، غ.، و جناب‌آبادی، ح. (۱۴۰۲). تأثیر آموزش مهارت‌های مقابله‌ی دینی بر سلامت عمومی و سیستم‌های بازدارنده/فعال‌سازی رفتاری دختران نوجوان دارای مشکلات رفتاری. *دین و سلامت*، ۱۱ (۱)، ۱-۱۳. <http://jrh.mazums.ac.ir/article-1-1015-fa.html>
- عیدی، ر.، و علیوندی وفا، م. (۱۴۰۰). بررسی رابطه سلامت روانی، بهزیستی اجتماعی و هیجانی با نقش میانجی بهزیستی معنوی. *فصلنامه پژوهش‌های نوین روانشناختی*، ۱۶ (۶۴)، ۱۰-۱. https://journals.tabrizu.ac.ir/article_13057.html
- غلامی کنشتی، س.، و فیروزی، م. (۱۴۰۲). پیش‌بینی سلامت روان بر اساس ترس از ارزیابی منفی، کمروبی و عزت بدنی. *خانواده و بهداشت*، ۱۳ (۳)، ۲۳-۱۱. <https://sanad.iau.ir/fa/Article/1186988>
- فتاحی، ا.، جدیدی، ه.، احمدیان، ح.، و مرادی، ا. (۱۴۰۲). تدوین و آزمون مدل ارتباط بین تاب‌آوری تحصیلی و دلبستگی به مدرسه با میانجی‌گری درگیری تحصیلی. *دوماهنامه علمی-پژوهشی راهبردهای آموزش در علوم پزشکی*، ۱۶ (۳)، ۱۶۱-۱۵۲. <http://edcbmj.ir/article-1-1844-fa.html>
- فهمیده، س.، پورحسین، ر.، و غلامعلی لواسانی، م. (۱۳۹۷). نقش واسطه‌ای استحکام من در رابطه بین تحول من و سلامت روان در دانشجویان ساکن خوابگاه دانشگاه تهران. *مجله علوم روانشناختی*، ۱۷ (۶۷)، ۳۰۹-۳۰۳. <http://dorl.net/dor/20.1001.1.17357462.1397.17.67.2.8>
- قاسمی، س. ع.، و میری، م. (۱۴۰۲). نقش تاب‌آوری تحصیلی و اخلاق تحصیلی در پیش‌بینی موفقیت تحصیلی دانشجویان. *مجله علمی-پژوهشی اخلاق زیستی*، ۱۳ (۳۸)، ۱۲-۱. <https://doi.org/10.22037/bioeth.v13i38.39536>
- قربانی‌نژاد، ز. (۱۴۰۰). بررسی اهمال‌کاری تحصیلی و راهکارهای بهبود عوامل دخیل در تاب‌آوری تحصیلی. *فصلنامه علمی رهیافت‌های نوین در مطالعات اسلامی*، ۳ (۶)، ۱۴۳-۱۲۷. <https://ensani.ir/file/download/article/1628232915-10261-6-7.pdf>
- کاظمی مجد، ز.، کاظمی مجد، س.، علی محمدی، غ.، و جباری، ن. (۱۳۹۷). بررسی تأثیر بهزیستی معنوی بر عزت‌نفس و شادکامی دانشجویان (مورد مطالعه دانشگاه فرهنگیان گرگان-۱۳۹۶). *رویش روان‌شناسی*، ۷ (۱۲)، ۱۲۸-۱۱۵. <http://dorl.net/dor/20.1001.1.2383353.1397.7.12.17.8>
- کیانی، ع.، و کلواری جانکی، س. (۱۴۰۰). بررسی رابطه‌ی تاب‌آوری و سرسختی با سلامت روانی در معلمان مقطع ابتدایی شهرستان لردگان. *مطالعات روانشناسی و علوم تربیتی*، ۷ (۱)، ۵۸۸-۶۰۳. <https://irijournals.ir/journals/06-Psychology/v7-i1-spring00/paper35.pdf>

- کیانی چلمردی، ا.، و خاکدال، س. (۱۳۹۷). رابطه بین بهزیستی معنوی و آخرت‌نگری با بهزیستی روان‌شناختی در دانشجویان دانشگاه محقق اردبیلی. *مجله علمی پژوهشی اخلاق پزشکی*، ۱۲(۴۳)، ۱-۱۲. <https://doi.org/10.22037/mej.v12i43.23284>
- موحد، ا.، محمدی، س. ح.، و عباسی، ز. (۱۴۰۰). نقش همسانی ابعاد بهزیستی معنوی و ابعاد معنا در زندگی زوجین در پیش‌بینی کارآمدی خانواده. *پژوهشنامه اسلامی زنان و خانواده*، ۹(۳)، ۲۹-۵۲. <https://doi.org/10.22034/pzk.2021.6205>
- مهدی، م.، غفاری، ح.، آهنگ، ف.، شایانی، م.، پورانجنار، گ. (۱۴۰۰). بررسی تأثیر حمایت اجتماعی ادراک‌شده بر بهزیستی روان‌شناختی با نقش میانجی تاب‌آوری. *روانشناسی نظامی*، ۱۲(۴۷)، ۲۶-۷. <https://dori.net/dor/20.1001.1.25885162.1400.12.47.1.4>
- مهرگان، ب.، اسدی مجره، س.، و مقتدر، ل. (۱۴۰۱). تحلیل مسیر ارتباط مقابله مذهبی (مثبت و منفی) با ابعاد سلامت روان دانشجویان در دوران قرنطینه همه‌گیری ویروس کرونا: نقش واسطه‌ای تاب‌آوری روانی. *رویش روان‌شناسی*، ۱۱(۱)، ۱۶۳-۱۷۴. <http://dori.net/dor/20.1001.1.2383353.1401.11.1.3.0>
- میکائیلی منبع، ف.، گلی زاده، ر.، قربانی، ه. (۱۳۹۹). پیش‌بینی بهزیستی اجتماعی بر اساس باور به دنیای عادلانه، بخشش و بهزیستی معنوی با توجه به نقش واسطه‌ای جنسیت. *شناخت اجتماعی*، ۹(۱)، ۶۶-۴۷. <https://doi.org/10.30473/sc.2020.45712.2354>
- نشاطی، ا.، و محمدنژاد، ش. (۱۳۹۹). بررسی ارتباط بین بهزیستی معنوی، سبک تربیتی والدین و سرمایه اجتماعی با بهزیستی روان‌شناختی سربازان (مورد مطالعه: سربازان یگان ویژه فرماندهی انتظامی استان آذربایجان شرقی). *توسعه مدیریت و منابع انسانی و پشتیبانی*، ۱۵(۵۷)، ۱۸۳-۱۶۰. http://harold.jrl.police.ir/article_94593.html
- ویسکرمی، ح.، خلیلی گشنیگانی، ز. (۱۳۹۷). بررسی فرسودگی تحصیلی و رابطه آن با راهبردهای تنظیم شناختی هیجان و تاب‌آوری تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد. *دوماهنامه علمی-پژوهشی راهبردهای آموزش در علوم پزشکی*، ۱۱(۱)، ۱۳۳-۱۳۸. <https://edebmj.ir/article-1-1216-fa.html>
- هاشمی، ز.، آقاجانی هاشجین، ط.، و شکرگزار، ع. (۱۴۰۱). رابطه بهزیستی معنوی با سلامت روان، تاب‌آوری و امید به زندگی در بیماران قلبی-عروقی بیمارستان جم شهر تهران. *پژوهش در دین و سلامت*، ۸(۳)، ۵۲-۳۸. <https://doi.org/10.22037/jrrh.v8i3.34055>
- هاشمی نژاد، م.، محمدی، ا.، و حقیقت، س. (۱۴۰۱). ارائه مدل ساختاری پیش‌بینی سلامت روان براساس ویژگی‌های شخصیت با نقش میانجی تاب‌آوری در دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی. *جامعه‌شناسی آموزش و پرورش*، ۸(۲)، ۳۲۲-۳۱۱. https://www.iase-jrn.ir/article_708335.html
- یوسفی افراشته، م.، حجازی، م.، داودی، ن. (۱۳۹۹). نقش میانجی تاب‌آوری تحصیلی در رابطه ابعاد معنای تحصیل و استرس زندگی دانشجویی در دانشجویان پرستاری. *مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی*، ۲۰(۴۷)، ۳۹۷-۴۰۵. <http://ijme.mui.ac.ir/article-1-5064-fa.html>
- یوسفی افراشته، م.، و مرادی، م. (۱۴۰۱). سلامت معنوی و حمایت اجتماعی با کیفیت زندگی در سالمندان روستایی: نقش میانجی تاب‌آوری و امید. *روانشناسی پیری*، ۸(۳)، ۲۶۶-۲۵۱. <https://doi.org/10.22126/jap.2022.8239.1647>

References

- Abdulahi, M., Soltani, A., Manzari-Tavakoli, A., & Kamyabi, M. (2024). The proposed model of resilience based on self-compassion, empathy and spiritual well-being from the perspective of Islam: the mediating role of emotion-oriented coping strategy. *Quran and Medicine*, 8(3), 141-152. https://www.quraniimed.com/article_188335.html?lang=en (In Persian)
- Alamdarlloo, G. H., Cheric, M. C., Doostzadeh, M., & Nazari, Z. (2019). The comparison of general health in athlete and non-athlete women. *Health Psychology Research*, 7(1), 8047-8050. <https://doi.org/10.4081/hpr.2019.8047>
- Artuch-Garde, R., González-Torres, M. D. C., de la Fuente, J., Vera, M. M., Fernández-Cabezas, M., & López-García, M., (2017). Relationship between resilience and self-regulation: a study of Spanish youth at risk of social exclusion. *Frontiers in Psychology*, 8, 6-12. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2017.00612>
- Askarian, S., Sanagouye Moharer, G., & Jenaabadi, H. (2023). Impact of religious coping techniques on the well-being and behavior regulation of adolescent girls struggling with behavioral issues. *Journal of Religion and Health*, 11(1), 1-13. <http://jrh.mazums.ac.ir/article-1-1015-en.html> (In Persian)

- Backmann, J., Weiss, M., Schippers, M. C., & Hoegl, M. (2019). Personality factors, student resiliency, and the moderating role of achievement values in study progress. *Learning and Individual Differences*, 72, 39-48. <https://doi.org/10.1016/j.lindif.2019.04.004>
- Barabadi, H., & Alkhanian, R. (2019). Examining the relationship between spiritual well-being and humor with psychological well-being and resilience. *Psychology and Religion*, 13(3), 105-115. <https://ravanshenasi.nashriyat.ir/node/583> (In Persian)
- Bizhani, M., Kouhpayeh, S. A., Parviniannasab, A. M., Bazrafshan, M., & Dehghani, A. (2023). The mediating role of hope in relations between spiritual well-being and resilience among adolescents with beta thalassemia major: a structural equation modeling approach. *Iranian Journal of Psychiatric Nursing*, 11(3), 35-45. <http://dx.doi.org/10.22034/IJPN.11.3.4> (In Persian)
- Božek, A., Nowak, P. F., & Blukacz, M. (2020). The relationship between spirituality, health-related behavior, and psychological well-being. *Frontiers in Psychology*, 11, 1997-2004. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2020.01997>
- Carter, S., Powers, A., & Bradley, B. (2020). PTSD and self-rated health in urban traumatized African American adults: The mediating role of emotion regulation. *Psychological Trauma: Theory, Research, Practice, and Policy*, 12(1), 84-91. <https://doi.org/10.1037/tra0000472>
- Coppola, I., Rania, N., Parisi, R., & Lagomarsino, F. (2021). Spiritual well-being and mental health during the COVID-19 pandemic in Italy. *Frontiers in Psychiatry*, 12, 626944. <https://doi.org/10.3389/fpsy.2021.626944>
- De la Fuente, J., Fernández-Cabezas, M., Cambil, M., Vera, M. M., González-Torres, M. C., & Artuch-Garde, R. (2017). Linear relationship between resilience, learning approaches, and coping strategies to predict achievement in undergraduate students. *Frontiers in psychology*, 8, 10-39. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2017.01039>
- Dehshiri, G. R., Najafi, M., Sohrabi, F., & Taraghijah, S. (2013). Development and Validation of the Spiritual Well-being Questionnaire among University students. *Journal of Psychological Studies*, 9(4), 73-98. <https://doi.org/10.22051/psy.2014.1759> (In Persian)
- Delshad, E. S., Nobahar, M., Raiesdana, N., Yarahmadi, S., & Saberian, M. (2023). Academic resilience, moral perfectionism, and self-compassion among undergraduate nursing students: A cross-sectional, multi-center study. *Journal of Professional Nursing*, 46, 39-44. <https://doi.org/10.1016/j.profnurs.2023.02.006>
- Duran, S., Avci, D., & Esim, F. (2020). Association between spiritual well-being and resilience among Turkish hemodialysis patients. *Journal of Religion and Health*, 59(6), 3097-3109. <https://doi.org/10.1007/s10943-020-01000-z>
- Edwards, T., Catling, J. C., & Parry, E. (2016). Identifying Predictors of Resilience in Students. *Psychology Teaching Review*, 22(1), 26-34. <https://eric.ed.gov/?id=EJ1146583>
- Eidi, R., & Alivandi vafa, M. (2021). Investigating the relationship between mental health, social and emotional well-being with the mediating role of spiritual well-being. *New Psychological Research Quarterly*, 16(64), 1-10. https://journals.tabrizu.ac.ir/article_13057.html (In Persian)
- Etemadnia, M., Shiroodi, S., Khalatbari, J., & Abolghasemi, S. (2021). Predicting Love Trauma Syndrome in College Students Based on Personality Traits, Early Maladaptive Schemas, and Spiritual Health. *Iranian Journal of Psychiatry and Clinical Psychology*, 27(3), 318-335. <http://dx.doi.org/10.32598/ijpcp.27.2.1096.2> (In Persian)
- Fahmideh, S., Pourhosein, R., & Gholamali lavasani, M. (2018). The mediating role of ego strength between ego development and mental health. *Journal of Psychological Science*, 17(67), 303-309. <http://psychologicalscience.ir/article-1-123-en.html> (In Persian)
- Fatahi, A., Jadidi, H., Ahmadian, H., and Moradi, A. (2023). Developing and testing a model of the relationship between academic resilience and attachment to school with the mediation of academic conflict. *Bimonthly Scientific-Research Education Strategies in Medical Sciences*, 16(2), 152-161. <http://edcbmj.ir/article-1-1844-en.html> (In Persian)

- Ghorbinejad, Z. (2020). Examining academic procrastination and ways to improve factors involved in academic resilience. *Scientific Quarterly of New Approaches in Islamic Studies*, 3(6), 127-143. <https://ensani.ir/file/download/article/1628232915-10261-6-7.pdf> (In Persian)
- Ghasemi, S. A., & Miri, M. (2023). The role of academic resilience and academic ethics in predicting students' academic success. *Scientific-Research Journal of Bioethics*, 13(38), 1-12. <https://doi.org/10.22037/bioeth.v13i38.39536> (In Persian)
- Gholami Keneshti, S., & Firoozi, M. (2023). Prediction of mental health based on fear of negative evaluation, shyness and body esteem. *Family and Health*, 13(3), 11-23. <https://sanad.iau.ir/fa/Article/1186988> (In Persian)
- Gibbs, L. A. L., Anderson, M. I., Simpson, G. K., & Jones, K. F. (2020). Spirituality and resilience among family caregivers of survivors of stroke: a scoping review. *NeuroRehabilitation*, 46(1), 41-52. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/32039873/>
- Golboni, F., Mahmoodi, H., Baghi, V., Ghanei Gheshlagh, R., Valiee, S., Dalvand, P., & Kurdi, A. (2022). Prevalence of depression among iranian elderly: A systematic review and meta - analysis of observational studies. *Novelty in Clinical Medicine*, 1(2), 70-80. <https://doi.org/10.22034/ncm.2022.327342.1014>
- Goldberg, D. P., Cooper, B., Eastwood, M. R., Kedward, H. B., & Shepherd, M. (1970). A standardized psychiatric interview for use in community surveys. *Journal of Epidemiology & Community Health*, 24, 18-23. <https://doi.org/10.1136/jech.24.1.18>
- Hasani Ardakani, Z., Beshardost, S., and Mirhashmi, M. (2023). Providing a structural model of the quality of life of the elderly based on general health and demographic characteristics with the mediating role of social support. *Islamic lifestyle based on health*, 7, 434-409. <https://iranjournals.nlai.ir/handle/123456789/10180031> (In Persian)
- Hashemi, Z., Aghajani Hashjin, T., & Shekargarz, A. (1401). The relationship between spiritual well-being and mental health, resilience and life expectancy in cardiovascular patients of Jam Shahr Hospital in Tehran. *Research in Religion and Health*, 8(3), 38-52. <https://doi.org/10.22037/jrrh.v8i3.34055> (In Persian)
- Hashminejad, M., Mohammadi, A., & Hakit, S. (2022). Presenting a structural model of predicting mental health based on personality traits with the mediating role of resilience in Islamic Azad University students. *Sociology of Education*, 8(2), 311-322. https://www.iase-jrn.ir/article_708335.html?lang=en (In Persian)
- Kauffman, J. M., Hallahan, D. P., & Pullen, P. C., (2018). *Handbook of special education: What it is and why we need it*. (2nd Edition). London: Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781315211831>
- Kaya, M., & Erdem, C. (2021). Students' well-being and academic achievement: A meta-analysis study. *Child Indicators Research*, 14(5), 1743-1767. <https://doi.org/10.1007/s12187-021-09821-4>
- Kazemi Majd, Z., Kazemi Majd, S., Ali Mohammadi, G., & Jabari N. (2019). Study on the effect of spiritual well-being on the self-esteem and happiness of student-teachers (teacher training university in Gorgan-2018). *Rooyesh*, 7(12), 115-128. <http://dorl.net/dor/20.1001.1.2383353.1397.7.12.17.8> (In Persian)
- Kiaani, A., & Kalvari Janaki, S. (2021). Examining the relationship of resilience and tenacity with mental health in elementary school teachers of Lordegan city. *Studies in Psychology and Educational Sciences*, 7(1), 588-603. <https://irijournals.ir/journals/06-Psychology/v7-i1-spring00/paper35.pdf> (In Persian)
- Kiani Chalmardi, A., & Khakdal, S. (2018). The relationship between spiritual well-being and afterlife with psychological well-being in students of Mohaghegh Ardabili University. *Journal of Medical Ethics*, 12(43), 1-12. <https://doi.org/10.22037/mej.v12i43.23284> (In Persian)
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610. <https://psycnet.apa.org/record/1971-03263-001>

- Liao, Y., Ameyaw, M. A., Liang, C., & Li, W. (2023). Research on the effect of evidence-based intervention on improving students' mental health literacy led by ordinary teachers: A meta-analysis. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 20(2), 949. <https://doi.org/10.3390/ijerph20020949>
- Lipson, S. K., Zhou, S., Abelson, S., Heinze, J., Jirsa, M., Morigney, J., Patterson, A., Singh, M., & Eisenberg, D. (2022). Trends in college student mental health and help-seeking by race/ethnicity: Findings from the national healthy minds study, 2013–2021. *Journal of Affective Disorders*, 306, 138-147. <https://doi.org/10.1016/j.jad.2022.03.038>
- Maragha, T., Donnelly, L., Schuetz, C., von Bergmann, H., & Brondani, M. (2023). Students' resilience and mental health in the dental curriculum. *European Journal of Dental Education*, 27(1), 174-180. <https://doi.org/10.1111/eje.12790>
- May Jones S., Woodward M., & Mioshi E. (2019). Social support and high resilient coping in carers of people with dementia. *Geriatric Nursing*, 40(6), 584-589. <https://doi.org/10.1016/j.gerinurse.2019.05.011>
- Mehdi, M., Ghaffari, H., Ahang, F., Shayani, M., & Pouranjenar, G. (2021). The impact of perceived social support on psychological well-being with the mediating role of resilience (military personnel of Iran South East). *Military Psychology*, 12(47), 7-26. https://jmp.ihu.ac.ir/article_206753.html?lang=en (In Persian)
- Mehrgan, B., Asadi Majareh, S., Moghtader, L. (2022). The path analysis of the relationship between religious coping (positive and negative) with dimensions of mental health in students during the quarantine of the Corona virus epidemic. *Rooyesh*, 11(1), 163-174. <http://dorl.net/dor/20.1001.1.2383353.1401.11.1.3.0> (In Persian)
- Mikaeeli, F., Golizadeh, R., & Ghorbani, H. (2020). Investigating the relationship between belief in a just world, forgiveness and spiritual well-being with social well-being (role of gender). *Social Cognition*, 9(1), 47-66. <https://doi.org/10.30473/sc.2020.45712.2354> (In Persian)
- Moisoglou, I., Katsiouroumpa, A., Kolisiati, A., Vraka, I., Kosiara, K., Siskou, O., ... & Galanis, P. (2024). Resilience and Social Support Improve Mental Health and Quality of Life in Patients with Post-COVID-19 Syndrome. *European Journal of Investigation in Health, Psychology and Education*, 14(1), 230-242. <https://doi.org/10.3390/ejihpe14010015>
- Movahed, A., Mohammadi, S. H., & Abasi, Z. (2021). The role of uniformity among the dimensions of spiritual well-being and the dimensions of couples' meaning of life in predicting family efficiency. *The Islamic Journal Of Women and The Family*, 9(3), 29-52. <https://doi.org/10.22034/pzk.2021.6205> (In Persian)
- Neshathi, A., & Mohammadnejad, S. (2019). Investigating the relationship between spiritual well-being, parenting style and social capital with the psychological well-being of soldiers (case study: soldiers of the special unit of the police command of East Azarbaijan province). *Management Development and Human Resources and Support*, 15(57), 160-183. http://harold.jrl.police.ir/article_94593.html?lang=en (In Persian)
- Rababa, M., Hayajneh, A. A., & Bani-Iss, W. (2021). Association of death anxiety with spiritual well-being and religious coping in older adults during the COVID-19 pandemic. *Journal of Religion and Health*, 60, 50-63. <https://doi.org/10.1007/s10943-020-01129-x>
- Roberto, A., Sellon, A., Cherry, S. T., Hunter-Jones, J., & Winslow, H. (2020). Impact of spirituality on resilience and coping during the COVID-19 crisis: A mixed-method approach investigating the impact on women. *Health care for women international*, 41(11-12), 1313-1334. <https://doi.org/10.1080/07399332.2020.1832097>
- Sabet dizkuhi, K., Abolghasemi, A., & Kafi Masuleh, S. (2023). Analysis of relationships between impulsivity emotion regulation and resilience with mental health components in university students with self-harm behaviors. *Journal of Clinical Psychology*, 15(1), 93-105. <https://doi.org/10.22075/jcp.2023.28519.2536> (In Persian)

- Safara, M., Salmabadi, M., Tairani Rad, A. (2022). The role of spirituality in predicting the psychological well-being of the elderly: with the mediation of emotional dyslexia. *Islamic Studies in Health*, 6(4), 89-100. https://ish.tums.ac.ir/article_40339.html?lang=en (In Persian)
- Salimi, N., Gere, B., Talley, W., & Iriogbe, B. (2023). College students' mental health challenges: Concerns and considerations in the COVID-19 pandemic. *Journal of College Student Psychotherapy*, 37(1), 39-51. <http://dx.doi.org/10.1080/87568225.2021.1890298>
- Samuels, W. E. (2004). *Development of a non-intellective measure of academic success: Towards the quantification of resilience*. PhD Thesis in Educational Psychology at The University of Texas at Arlington. https://books.google.com/books/about/Development_of_a_Non_intellective_Measur.html?id=YRw7NwAACAAJ
- Samuels, W. E., & Woo, A. (2009). Creation and Initial Validation of an Instrument to Measure Academic Resilience. *AERA*, 20(1), 1-12. <https://www.researchgate.net/publication/267255462>
- Savadi, Z., Bahmani, B., & Zadehmohammadi, A. (2021). Effectiveness of "unity-oriented psychology concepts instruction" on reducing depression and increasing spiritual well-being in bereaved mothers. *Counseling Culture and Psychotherapy*, 12(46), 259-280. <https://doi.org/10.22054/qccpc.2020.47787.2240> (In Persian)
- Schultz, M., Meged-Book, T., Mashlach, T., & Bar-Sela, G. (2017). Distinguishing between spiritual distress, general distress, spiritual well-being, and spiritual pain among cancer patients during oncology treatment. *Journal of Pain and Symptom Management*, 54(1), 66-73. <https://doi.org/10.1016/j.jpainsymman.2017.03.018>
- Sedghi, P., & cheraghi, A. (2020). The effectiveness of the spiritual intelligence training on Psychological well-being and resiliency of female-headed household. *Journal of Woman and Family Studies*, 8(1), 157-187. <https://doi.org/10.22051/jwfs.2020.20099.1743> (In Persian)
- Sedighi, A., Bidaki, R., Midani, A., Ahmadiania, H., Rezaian, M. (2017). Investigating the state of mental health in medical students of Rafsanjan University of Medical Sciences in 2015. *Journal of Rafsanjan University of Medical Sciences*, 17(7), 669-680. <http://dorl.net/dor/20.1001.1.17353165.1397.17.7.7.8> (In Persian)
- Seifi, Y., & Taghavi, M. (2018). The relationship between spiritual well-being and marital satisfaction: the mediating role of psychological toughness. *Contemporary Psychology*, 14(1), 31-41. <http://dx.doi.org/10.29252/bjcp.14.1.31> (In Persian)
- Senger, A. R. (2023). Hope's relationship with resilience and mental health during the COVID-19 pandemic. *Current Opinion in Psychology*, 50, 101559. <https://doi.org/10.1016/j.copsy.2023.101559>
- Seyedahmadi, M., Keavanloo, F., Samadi, H., & Akbari, H. (2021). Comparison of Mental Health between Athlete And Non-Athlete Students: A Systematic Review and Meta-Analysis. *Journal of Research in Behavioral Sciences*, 19(3), 551-562. <http://dx.doi.org/10.52547/rbs.19.3.551> (In Persian)
- Slavin, S. J. (2023). Resilience and mental health: How we can help medical students flourish. *Medical Teacher*, 45(1), 3-5. <https://doi.org/10.1080/0142159X.2022.2136930>
- Soltaninejad, M., Asiabi, M., Adhmd, B., & Tavanaiee Yosefian, S. (2014). A study of the psychometric properties of the academic resilience inventory (ARI). *Quarterly of Educational Measurement*, 4(15), 17-35. https://jem.atu.ac.ir/article_267.html?lang=en (In Persian)
- Sterling, M. (2011). General health questionnaire-28 (GHQ-28). *Journal of physiotherapy*, 57(4), 259-269. [https://doi.org/10.1016/s1836-9553\(11\)70060-1](https://doi.org/10.1016/s1836-9553(11)70060-1)
- Taghavi, S. M. (2001). Investigating the validity and reliability of the General Health Questionnaire (G.H.Q). *Psychology*, 5(4), 381-398. <https://www.sid.ir/paper/54489/en> (In Persian)
- Tamannaefar, M. R., & Arbabi ghohroudi, F. (2023). Relationship between Self-regulation and Self-efficacy with Students' Academic Buoyancy: Mediating of Academic Resilience. *Journal of*

- Educational Psychology Studies*, 19(48), 61-39. <https://doi.org/10.22111/jeps.2022.7168> (In Persian)
- Torkian valashani, S., latifi, Z., Bagheri, N., & Soltanizadeh, M. (2023). The effect of self-healing training on spiritual well-being and positive and negative emotions in patients with multiple sclerosis. *Health Psychology*, 12(47), 89-104. <https://doi.org/10.30473/hpj.2024.63756.5524> (In Persian)
- Tubbert, S. J. (2016). Resiliency in emergency nurses. *Journal of Emergency Nursing*, 42(1), 47-52. <https://doi.org/10.1016/j.jen.2015.05.016>
- Veyskarmi, H., & Khalili Ghasnigani, Z. (2017). Examining academic burnout and its relationship with cognitive emotion regulation strategies and academic resilience of Shahrekord University of Medical Sciences students. *Bimonthly Scientific-Research Strategies of Education in Medical Sciences*, 11(1), 133-138. https://edcbmj.ir/browse.php?a_id=1216&sid=1&slc_lang=en (In Persian)
- World Health Organization. (2020). Child and adolescent health in humanitarian settings: operational guide: a holistic approach for programme managers. <https://iris.who.int/handle/10665/351255>
- Yousefi Afrashteh, M., & Moradi, M. (2022). The Spiritual Health and Social Support with Quality of Life in the Rural Elderly: The Mediating Role of Resilience and Hope. *Aging Psychology*, 8(3), 266-251. <https://doi.org/10.22126/jap.2022.8239.1647> (In Persian)
- Yousefi Afrashte, M., Hejazi, M., Davoudi, N. (2019). The mediating role of academic resilience in the relationship between dimensions of the meaning of education and student life stress in nursing students. *Iranian Journal of Education in Medical Sciences*, 20(47), 397-405. <http://ijme.mui.ac.ir/article-1-5064-fa.html> (In Persian)
- Yousefi Afrashteh, M., Abbasi, M., & Abbasi, M. (2023). The relationship between meaning of life, perceived social support, spiritual well-being and pain catastrophizing with quality of life in migraine patients: the mediating role of pain self-efficacy. *BMC psychology*, 11(1), 1-10. <https://doi.org/10.1186/s40359-023-01053-1> (In Persian)
- Zare Pak Ziabari, S. F., & Dabiri, S. (2023). The prediction of Students' Academic engagement based on Academic Achievement Goals: The Mediating Role of Academic Resilience. *Journal of Educational Psychology Studies*, 19(48), 99-80. <https://doi.org/10.22111/jeps.2023.43143.5146> (In Persian)
- Ziaei, F., & Jabalameli, S. (2024). Predicting psychological well-being based on resilience and personality type D in cancer patients. *J. Ilam Uni. Med. Sci.* 2024; 31(6), 73-82. (In Persian) <https://sjimu.medilam.ac.ir/article-1-8011-en.html>

Mediating role of academic resilience in the relationship between spiritual well-being and psychological health of students

Extended Abstract

Aim

Students are facing various consequences and challenges in terms of academic, social and personal adaptations, which affect their mental health (Salimi et al., 2023). According to the World Health Organization (2020), mental health means the ability of a person to interact harmoniously with others, to change and reconstruct the personal and social environment in order to be able to solve conflicts and fulfill individual desires in a rational and purposeful way in life. In the past years, many psychologists and counselors have paid attention to spirituality as an effective strategy to deal with confusion and distress (Schultz et al., 2017). Spiritual well-being is one of the fundamental dimensions of well-being, health and the coordinating and complementary force of other dimensions of human health (physical, mental, social and emotional) (Mikaeeli et al., 2020). Another thing that is important in the field of mental health of students and can protect them from risk factors is the concept of resilience (Barabadi, 2019). Students with high academic resilience are those who keep a high motivation for progress. These

students maintain their optimal performance despite environmental stressors and conditions that put them in the position of poor academic performance or dropping out and its negative psychological consequences (Ghasemi & Miri, 2023). Considering the background of related researches and the above explanations, it seems that academic resilience and spiritual well-being are among the factors related to the improvement of mental health in students. Since so far, no research has investigated the mediating role of resilience in the relationship between spiritual well-being and psychological health of students, the present study was conducted to investigate the mediating role of academic resilience in the relationship between spiritual well-being and psychological health of students.

Methodology

The research method was correlation and structural equations. The statistical population included all the male and female students of Farhangian University of South Khorasan Province (Men's Campus of Shahid Bahonar Birjand and Women's Campus of Imam Sajjad Birjand) in the academic year of 2023-2024 (2800 people). Based on the table of Krejci and Morgan (1970) using stratified sampling method (girl and boy class), 353 people were selected as the research sample from among the eligible people. It should be noted that the present study has a code of ethics from the Research Ethics Committee of Birjand University of Medical Sciences (IR.BUMS.REC.1402.201); Therefore, after obtaining the code of ethics from the research ethics committee of Birjand University of Medical Sciences and obtaining the necessary permits from the protection and research area of Farhangian University of South Khorasan province, psychological health (GHQ-28) (1972), academic resilience (ARI) (2004) and spiritual well-being (SWBQ) (2013) questionnaires were randomly distributed among the research sample. Finally, the answered questionnaires were collected and first numbered in Excel software and then entered into SPSS-27 and PLS-3. The research model and the relationships between the variables were analyzed using mean, standard deviation and calculation of Pearson's correlation coefficient.

Findings

Based on the results obtained from the data analysis, the correlation coefficients calculated between spiritual well-being and academic resilience with psychological health were positive and significant at the alpha level of 0.01 ($p < 0.01$). Based on this, it is concluded that there is a direct relationship between spiritual well-being and academic resilience with psychological health. The first criterion for examining the fit of the structural model is R^2 coefficients related to the endogenous (dependent) variables of the model. R^2 is a criterion that indicates the influence of an exogenous variable on an endogenous variable and three values of 0.19, 0.33 and 0.67 are considered as the criteria for weak, medium and strong values, respectively. According to the results, the obtained R^2 values show the appropriateness of the fit of the structural model of the research. The second criterion for examining the fit of the research structural model is the Q^2 values of the model's endogenous variables. This criterion determines the predictive power of the model. Three values of 0.02, 0.15 and 0.35 for this criterion indicate weak, medium and strong predictive power for the respective structure, respectively. According to the results, the values of Q^2 related to all endogenous variables are greater than 0.15, which shows the strong predictive power of the model. Also, to evaluate the fit of the overall model, the GOF criterion was used, and three values of 0.01, 0.25, and 0.36 are considered as weak, medium, and strong values for GOF, respectively. Therefore, according to the results, obtaining a value of 0.463 for GOF shows the overall fit of the research model. According to the results, the coefficients of the direct path related to the relationship between spiritual well-being and academic resilience are positive and significant ($p < 0.01$). The relationship between spiritual well-being and psychological health is not significant ($p < 0.05$). Also, the relationship between academic resilience and psychological health is positive and significant ($p < 0.01$). Also, the results of the bootstrap test show that the path coefficient of the indirect relationship between spiritual well-being and psychological health through the mediating variable of academic resilience is significant at the alpha level of 0.01.

Conclusion

The research findings showed that the role of academic resilience plays a mediating role in the relationship between spiritual well-being and psychological health. This research finding shows that

with the growth of spiritual well-being in students, they will experience more resilience in the study environment and as a result will have more psychological health. In fact, students who have a better relationship with God, themselves, others and of course the nature around them, and while trusting in God Almighty in difficulties and psychological disturbances, establish constructive relationships with themselves and others, avoid impulsive behaviors and lack of patience. They will report fewer physical complaints, anxiety and insomnia, social incompatibility and depression compared to people who have low resilience, with a positive attitude towards education issues. Among the researches in line with the present research, we can refer to the researches of Gibbs et. al (2020), Roberto et. al (2020), Maragha et. Al (2023) & Coppola et. al (2021) . In general, the results of the research are aimed at counseling centers and lifestyle of students and academic community, as well as counselors and psychologists, so that teaching methods to improve resilient character with the aim of improving their psychological health becomes necessary and important.

Keywords: *academic resilience, psychological health, spiritual well-being, student.*

Ethical Considerations

The current research has a code of ethics from the Research Ethics Committee of Birjand University of Medical Sciences (IR.BUMS.REC.1402.201) and all ethical principles have been observed in the process of collecting, analyzing and writing the research.

Acknowledgments

This research did not have any financial support. All the people who helped the authors in this research, especially the students of Farhangian University of South Khorasan, are appreciated and thanked.

Conflict of Interest

There is no conflict of interest in this article.